

SÄKYLÄN MAANKÄYTÖN STRATEGIA JA KEHITYSKUVAT

Rakennemallit ja niiden vaikutusten arviointi

Säkyliän kunta

Espoossa, 16.6.2008

AIRIX Ympäristö Oy
Vitikka 1 H
02630 ESPOO
Puhelin 010 241 4000
Telefax 010 241 4301

www.airix.fi

**Toimistot: Kaarina,
Tampere, Espoo ja Oulu**

AIRIX Ympäristö
FMC GROUP

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
1.1 LÄHTÖKOHDAT JA PROSESSIN ETENEMINEN	4
2 LÄHTÖKOHDAT RAKENNEMALLEILLE	5
2.1 ASEMA MAAKUNTA- JA SEUTURAKENTEESSA	5
2.2 VÄESTÖ JA ASUMINEN	7
2.3 TYÖPAIKAT, YRITYKSET, TUOTANTOTOIMINTA	8
2.4 ASUMISTA, TYÖSSÄKÄYNTIÄ JA PALVELUJA KOSKEVAT KEHITTÄMISTARPEET	10
3 RAKENNEMALLIT	14
3.1 RAKENNEMALLIEN MUODOSTAMISEN PERIAATE	14
3.2 VISIO JA KEHITTÄMISTAVOITTEET	15
3.3 RAKENNEMALLIT	16
3.4 RAKENNEMALLIEN VERTAILU	22
4 VALITTU MALLI JA JOHTOPÄÄTÖKSET	27

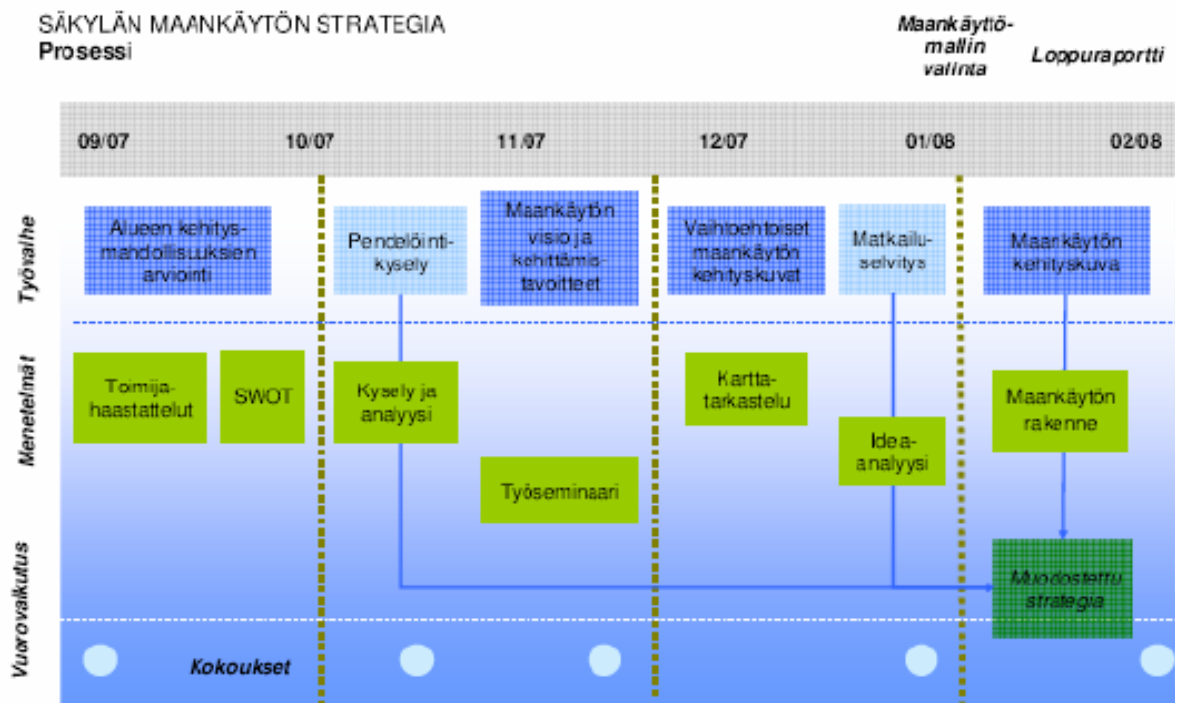
1 JOHDANTO

1.1 LÄHTÖKOHDAT JA PROSESSIN ETENEMINEN

Maankäytön strategiatyön on tarkoitus palvella Säskylän tulevaa maankäytön suunnittelua, mm. ohjata kunnan kaavoitusta ja maanhankintaa. Lisäksi strategia on työkalu, jonka perusteella voidaan ottaa kantaa Satakunnan maakuntakaavaan. Strategian perusteella voidaan ohjata investointeja ja erilaisia elinkeinoelämän kehityshankkeita. Laadittavasta maankäytön strategiasta on hyötyä myös tulevaa kuntaorganisaatiota ajatellen, sillä tarkastelu ulottuu Säskylän kuntarajojen ulkopuolelle.

Maankäytön strategiatyö on aloitettu alueen kehitysmahdollisuuksien arvioinnilla, joita varten on tehty toimijahaastatteluja sekä alueen SWOT-analyysi. Tämän jälkeen toteutettiin yhteistyössä Säskylän suurimpien työnantajien kanssa kunnassa asuville ja kuntaan muualta töihin tuleville laajaa asumista, työssäkäyntiä, palveluja ja Säskylän imagoa koskeva kysely, jonka tuloksia on hyödynnetty mm. rakennemallien laadinnassa. Näiden lähtökohtien pohjalta on määritetty maankäytön visio ja kehittämistavoitteet.

Tämä raportti kuvaa vaihtoehtoisia maankäytön kehityskuvia aluerakennemallien kautta. Kuten alla olevasta aikataulukaaaviosta näkyy, tämän raportin jälkeen valitusta mallista tai mallien yhdistelmästä laaditaan maankäytön kehityskuva ja muodostetaan Säskylän maankäytön strategia.

2 LÄHTÖKOHDAT RAKENNEMALLEILLE

Suunnittelun lähtökohtia on kuvattu jo varsin kattavasti Säkylän kunnan laatimassa kehittämissuunnitelmassa vuosille 2008 – 2016. Kunnanvaltuusto on täydentänyt ja tarkistanut kehittämissuunnitelman kokouksessaan 27.8.2007.

Tähän raporttiin on koottu tiivistetysti keskeisimmin kunnan ja lähialueiden maankäyttöön vaikuttavaa sisältöä.

2.1 ASEMA MAAKUNTA- JA SEUTURAKENTEES- SA

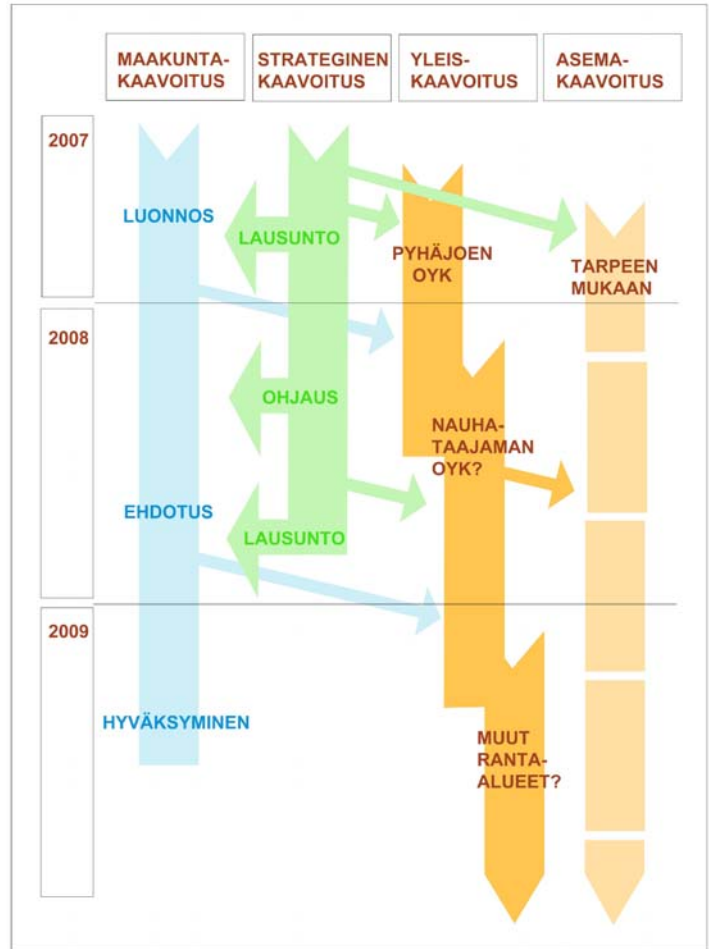
Säkylän kunta kuuluu Satakunnan maakuntaan ja Rauman seutukuntaan. Lähimmät kaupungit ovat Rauma ja Pori. Satakunnan aluerakenteessa merkittäviä kehitysvyöhykkeitä ovat Rauma-Pori -kehittämissuunnitelma rannikolla ja valtatie 2 -suuntainen kehittämissuunnitelma. Satakunnassa tavoitellaan kehittämissuunnitelmailla tapahtuvien kehittämistoimenpiteiden ohella toiminnan tehostumista ja parempaa kilpailukykyä useiden kuntaliitosten ja tiivistyvän seutuyhteistyön kautta. Uuden Euran kunnan syntymisen myötä kehittämisen painopiste Satakunnassa siirtyy nykyistä voimakkaammin Rauman seudulle ja Pyhäjärvi-seudulle.

Säkylän maankäytön strategia liittyy olennaisesti seudulla käynnissä oleviin kuntaliitoskeskusteluihin sekä Pyhäjärvi-yhteistyöhön. Lisäksi esillä on ollut Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien yhdistäminen. Euran, Kiukaisten, Köyliön ja Säkylän kunnanvaltuustot ovat tehneet kuntien yhdistymispäätöksen 3.3.2008. Uusi Euran kunta syntyy päätöksen mukaan 1.1.2009. Yhdistymispäätös ja sen vaikutukset otetaan strategian laadinnassa huomioon.

Tulevaa kuntarakennetta ajatellen on erittäin tärkeää, että Säkylällä on olemassa selvä näkemys ja strategia alueensa maankäytön ja siihen olennaisesti liittyvän elinkeinotoiminnan kehittämistä. Säkylän maankäytön strategiassa tarkastelu ulottuu kuntarajojen yli ja strategia voi toimia mallina laajemmalle Pyhäjärviselän strategiselle tarkastelulle. Strategian pohjalta kunta saa välineen tuottaa sisältöä ja ottaa kantaa mm. valmisteilla olevaan maakuntakaavaan.

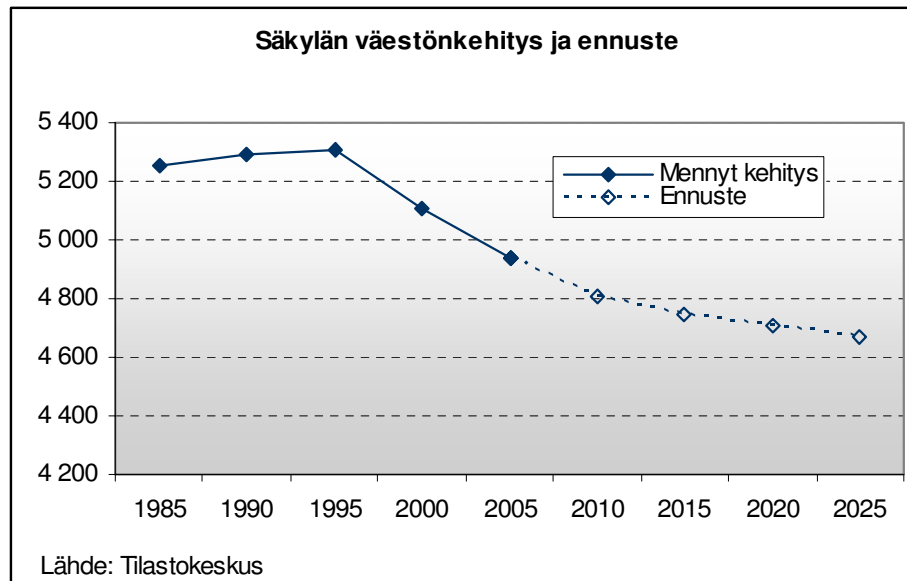
Viereisessä kaaviossa on esitetty strategisen suunnittelun liittyminen maakuntakaavaprosessiin sekä kunnan yleis- ja asemakaavoitukseen.

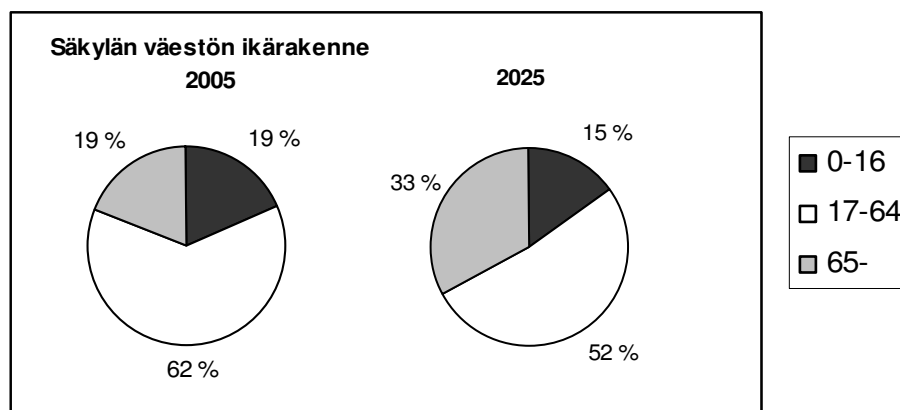
Säkylän taajamat on pääosin asemakaavoitettu, kaavoja on eri osa-alueilla yhteensä 17 kappaletta. Asemakaavoja on 4,8 % Säkylän maapinta-alasta, eli 767,84 ha.

2.2 VÄESTÖ JA ASUMINEN

Säkylässä oli 4 888 asukasta vuonna 2006. Väestön määrä on vähentynyt joka vuosi vuodesta 1995, jolloin kunnassa oli reilu 400 asukasta enemmän. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan väestömäärä tulee edelleen laskemaan vuoteen 2025.

Väestön vähenemisen ohella on tapahtunut samanaikaisesti varsin voimakasta väestön keskimääräistä ikääntymistä. Ikärakenteen ja huoltosuhteen odotetaan lähivuosina ja vuosikymmeninä edelleen heikkenevän. Tämä koskee kaikkia Pyhäjärvi-seudun kuntia ja vaikuttaa merkittävästi mm. palvelujen kysyntään ja tuotantoon, liikkumiseen sekä asuntojen kysyntään. Säkylässä yhdyskuntarakenne on vanhusten määrän kasvun kannalta melko edullinen, sillä taajama-aste on jo maakunnan korkeimpia.

Väestön muutoksilla, ikärakenteella ja niiden ennusteilla on suuri merkitys tulevaan aluerakenteeseen. Mikäli nykyinen suuntaus jatkuu, tulee väestö edelleen keskittymään voimakkaasti kuntataajamaan ja ikääntyneiden osuuden kasvaessa mm. palveluasumisen kysyntä keskustassa kasvaa. Samanaikaisesti muut kunnan osat tyhjenevät asukkaista. Ikärakenteen muutosten myötä vanhoilla asuinalueilla mm. Iso-Vimman alueella tapahtuu voimakasta asuinkiertoa.

Toisaalta maankäytön keinoin voidaan vaikuttaa muuttoliikkeeseen, investointeihin ja palvelujen käyttöön. Kaavoittamalla investointeja houkuttelevia yritystontteja ja uusia asukkaita kiinnostavia asuinalueita negatiivinen kehitys voidaan kääntää kasvuksi. Kuntaliitos lisää alueen kilpailukykyä edelleen.

2.3 TYÖPAIKAT, YRITYKSET, TUOTANTOTOIMINTA

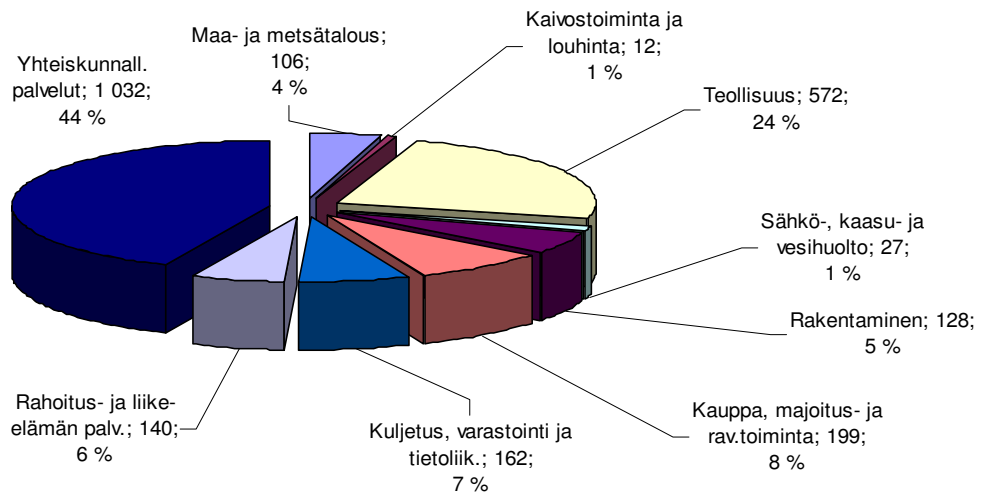
Säkylän tulevaisuuden kannalta keskeisiä kysymyksiä ovat tulevat työpaikkojen syntyminen, investointien kehittyminen, verotulojen kehitys ja kunnan kilpailukyky. Suurten työnantajien (puolustusvoimien ja Lännen Tehtaiden) kehitysnäkymillä on suuri merkitys Säkylän tulevaisuudelle.

Säkylä on teollistunut maaseutukunta: työpaikoista jalostuksessa on noin kolmannes, palveluissa 63 % ja alkutuotannossa vain noin 4 %. Työpaikkoja kunnassa on noin 2 500 ja työvoiman määrä on 2 450, joten työpaikkaomavaraisuus on yli 110 %. Varuskunnalla ja elintarviketeollisuudella on vahva rooli kunnan elinkeinorakenteessa. Suurimmat työllistäjät ovat varuskunta (Porin prikaati), Lännen tehtaat Oyj, Säkylän kunta, HK-ruokatalo Oyj/Broilertalo Oyj, Sucros Oy sekä Säkylän ja Köyliön kansanterveystyön kuntayhtymä.

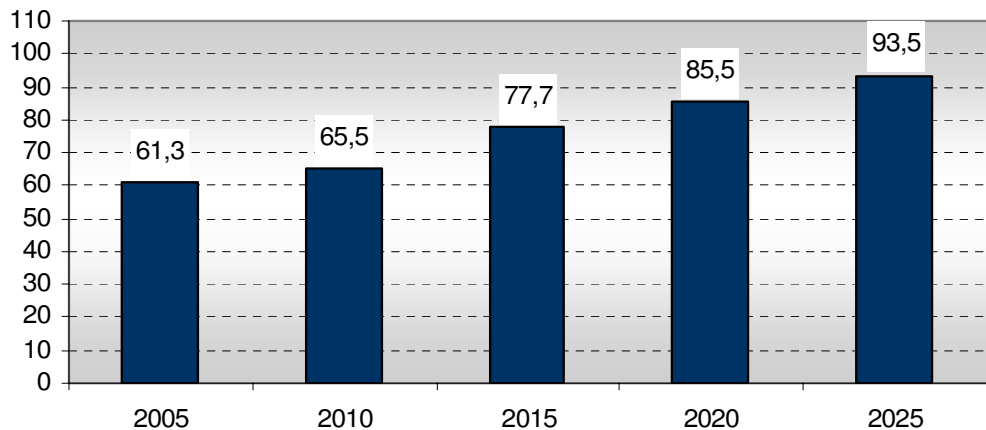
TYÖPAIKKOJEN JAKAUTUMINEN (Ikm; %) vuonna 2005

Yhteensä 2.418 työpaikkaa

Yritysten toimipaikkoja Säkylässä oli 307 vuonna 2006. Määrä oli noussut edellisvuodesta n. 30:llä. Säkyllän työllisyystilanne on selvästi parempi kuin maakunnassa ja koko maassa: työllisyysaste oli 72,2 % vuonna 2004 ja työttömyysaste vuonna 2007 keskimäärin ainoastaan 4,9 %. Hyvästä työllisyystilanteesta johtuen Säkyllän huoltosuhte on maakunnan alhaisimpia, mutta tulee kasvamaan tulevaisuudessa mm. väestön ikääntymisen johdosta (lähde: Säkyllän elinkeino-ohjelma vuosille 2006-2012, Säkyllän kehittämisohjelma vuosille 2008-2016).

Säkyllän huoltosuhteen kehitys, ennuste

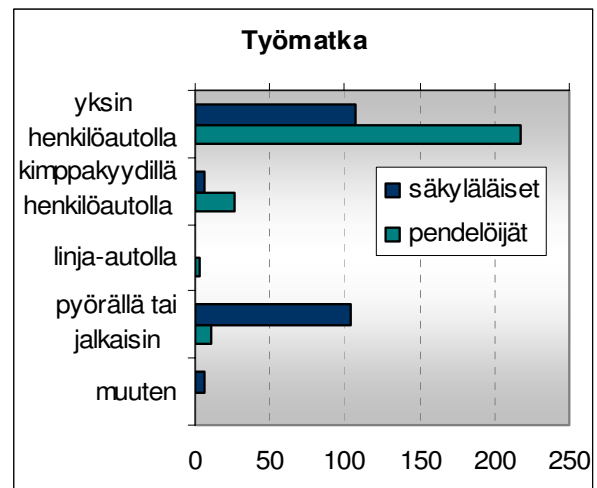
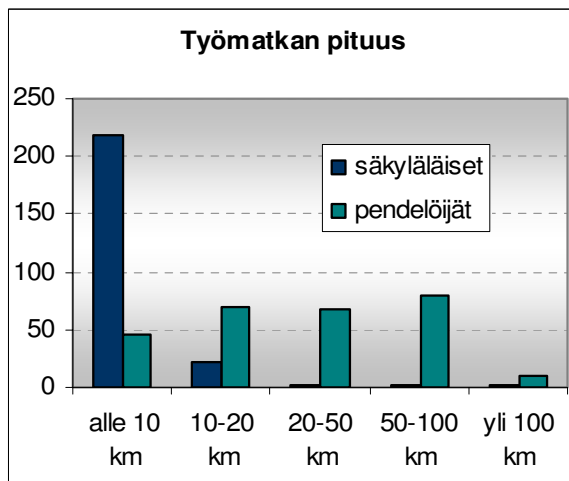

2.4 ASUMISTA, TYÖSSÄKÄYNTIÄ JA PALVELUJA KOSKEVAT KEHITÄMISTARPEET

Säkylän suurimpina haasteina lähivuosille ovat negatiivinen muuttotase ja samanaikaisesti nopeasti tapahtuva väestön ikärakenteen heikkeneminen. Toisaalta kunnassa sijaitsevien työpaikkojen määrä on kasvanut ja työllisyysnäköymät ovat erittäin hyvät. Siksi olisi hyvä selvittää kunnassa päivittäin tai viikoittain työssäkäyvien muuttohalukkuutta Säkylään.

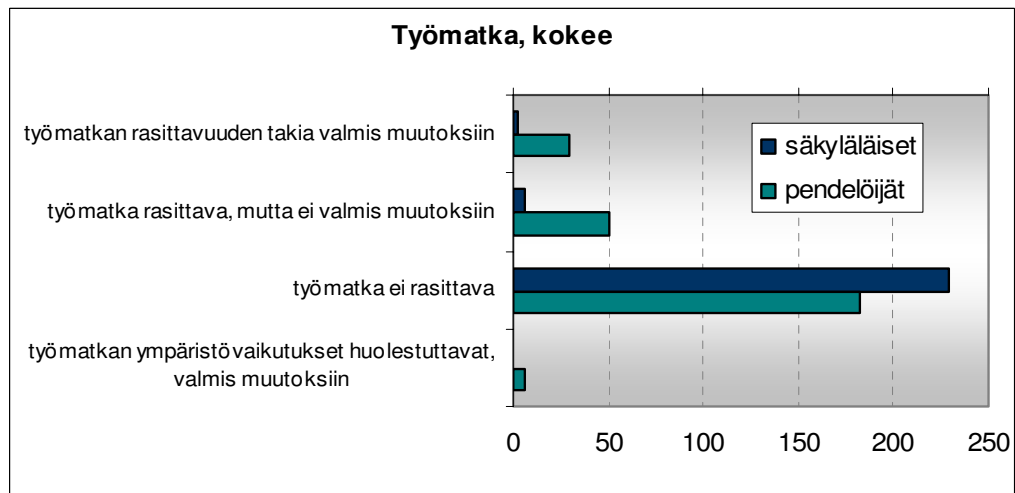
Kuntalaisten toiveet ja tarpeet asumisen, työssäkäynnin ja palvelujen suhteen ovat myös tärkeitä tietoja tulevaa yhdyskuntarakennetta ja maankäyttöä suunniteltaessa.

Osana strategiaprosessia Säkylässä järjestettiin syksyllä 2007 laaja asumista, palveluja, työssäkäyntiä ja Säkylän imagoa koskeva kysely, johon vastasivat suuri joukko kuntalaisia ja Säkylässä työssäkäyviä. Vastauksia saatiin kirjekyselyn kautta yhteensä noin 500 kappaletta, joten kyselyn tuloksia voidaan pitää merkittävänä. Kyselyn tuloksia on hyödynnetty muodostettaessa vaihtoehtoisia maankäytön rakennemalleja. Lisäksi pendelöijiin tulisi kohdentaa aktiivista tontti- ja asuntomarkkinointia. Seuraavassa on esitetty kyselytutkimuksen keskeisiä, laadittavaan strategiaan vaikuttavia tuloksia.

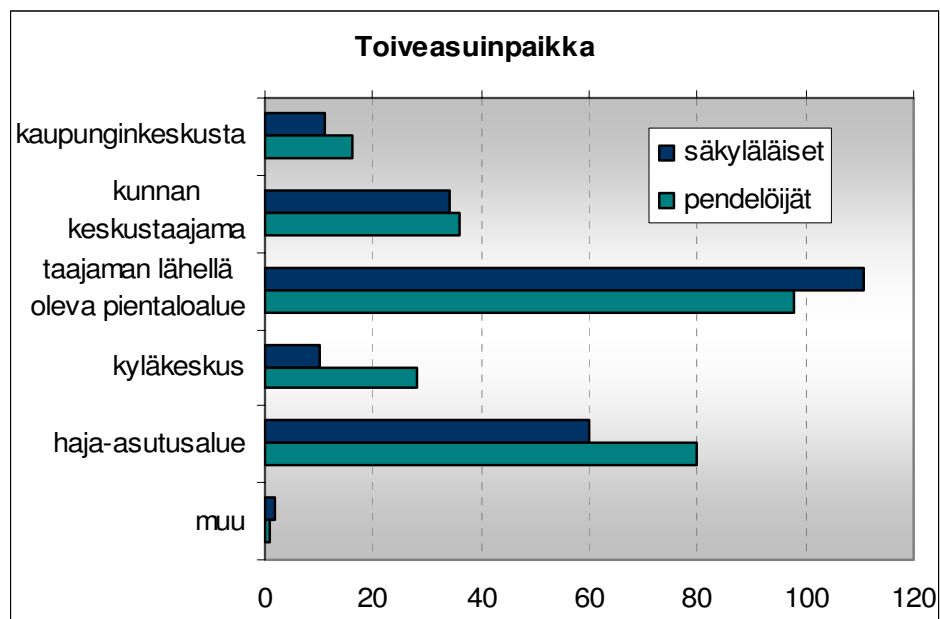
Kuntalaisten työmatka on luonnollisesti lyhyt, kun taas pendelöijistä huomattavalla osalla työmatkan pituus on päivässä yhteen suuntaan yli 50 km. Vastaajien joukossa oli muutamia, jotka kulkivat päivittäin yhteensä yli 200 km:n työmatkaa.

Tutkimuksen mukaan selvästi suosituin tapa kulkea työmatka on ajaa se yksin henkilöautolla. Liikenneturvallisuuden ja ympäristön kannalta tämä on kaikkein vähiten toivottu vaihtoehto. Vastaajat toivovat jonkin verran lyhyempiä työmatkoja, mutta aikaa työmatkoihin ollaan valmiita käyttämään saman verran kuin tällä hetkellä..

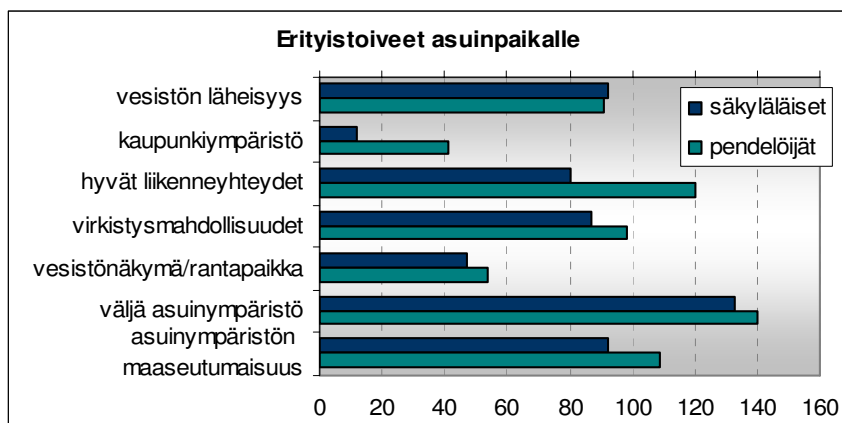

Työmatkaa ei yleensä koeta ongelmana (rasittavana). Kuitenkin pendelöijistä yli 20 % on työmatkan takia valmis muutoksiin (työpaikan vaihto, asuin ympäristön vaihto, etätö ym.).

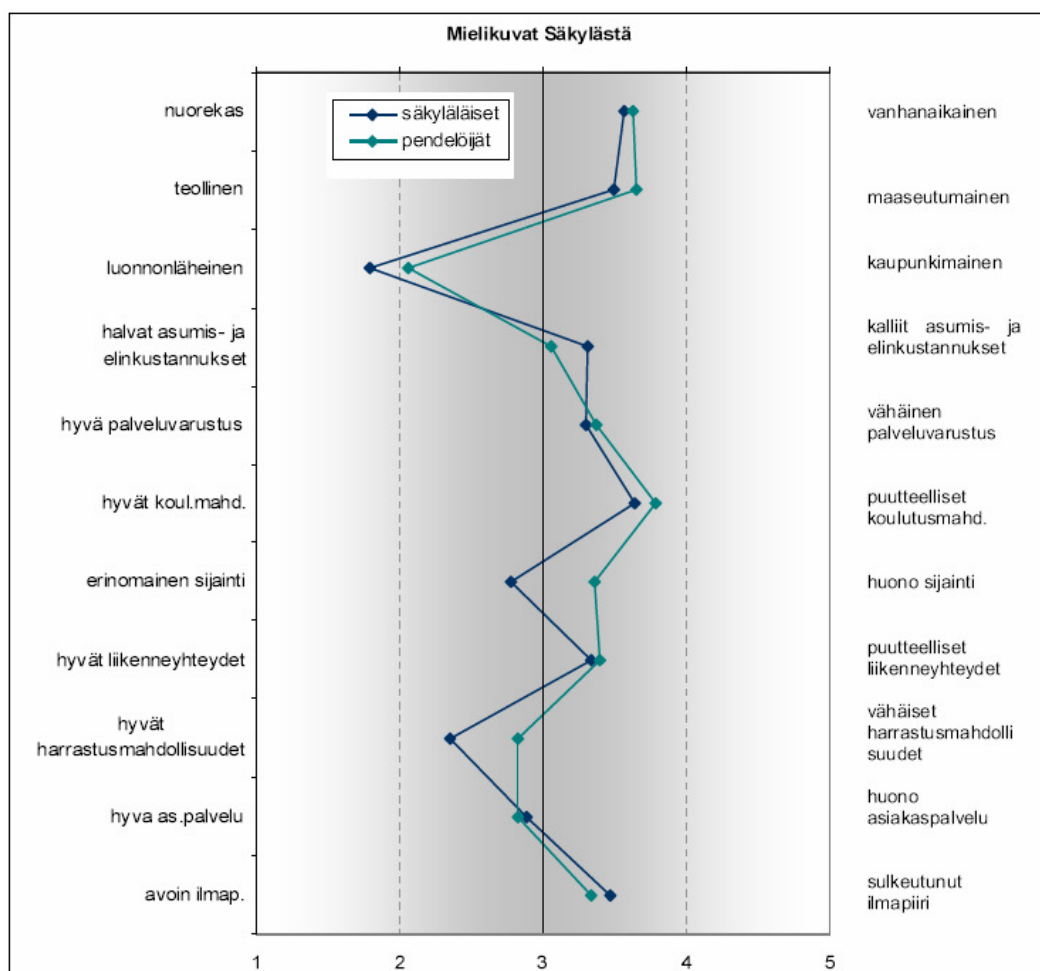
Asumisessa sekä Säskylässä asuvat, että siellä työssäkäyvät arvostavat omakotiasumista (pendelöijät lähinnä haja-asutusalueella ja kuntalaiset keskustaajamassa). Tärkeitä asioita asumisessa ovat molemmissa vastaajaryhmissä väljyys, maaseutumaisuus, vesistön läheisyys ja hyvät liikenne yhteydet.

Peruspalvelujen sijainnilla ja harrastusmahdollisuuksilla on suuri merkitys asuinpaikan valinnassa: niiden tulisi löytyä läheltä asuinpaikkaa. Säskyläläiset arvostavat jonkin verran enemmän peruspalvelujen (koulu, elintarvikemyymälä, posti) läheisyyttä, pendelöijät puolestaan erityis palveluja (mm. erikoisliikkeitä ja kauppakeskuksia). Molemmille vastaajaryhmille kodin lähellä sijaitsevat liikuntamahdollisuudet ja mahdollisuus päästä lähiluontoon ovat tärkeitä.

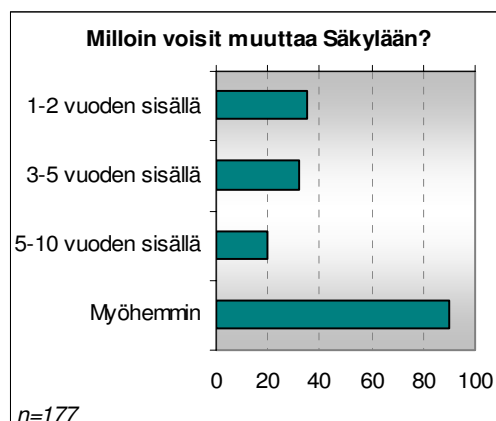
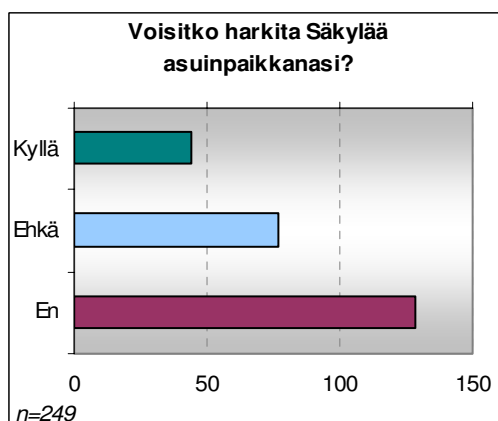

Säkyälän imago on luonnonläheinen ja melko hyvä. Mielenkiintoista kyselyn perusteella on se, että molemmissa vastaajaryhmissä Säkyälän imago on hyvin samankaltainen. Säkyälän kannattaisi korostaa kuntien välisessä kilpailussa erityisesti paikkakunnan luonnonläheisyyttä (Säkyälän Pyhäjärvi, harju) ja hyviä harrastusmahdollisuuksia. Koulutusmahdollisuuksien parantamiseen ja avoimempaan ilmapiiriin kannattaisi panostaa.

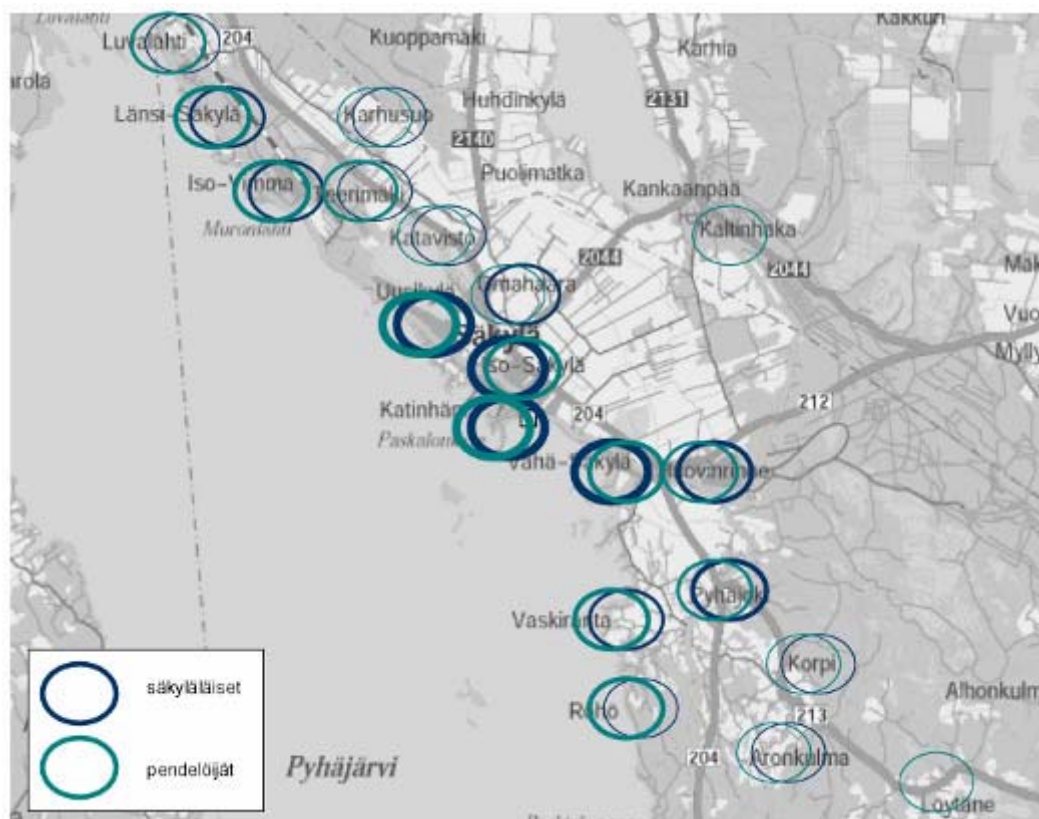

Merkittävä osa pendelöijistä olisi valmis muuttamaan lähivuosina Säkyälään, jos sopiva asuinpaikka ja -alue löytyvät. Suurimpia muuton esteitä ovat nykyisen asuinympäristön viihtyisyys ja puolison työpaikan sijainti (nykyisen asuinpaikan

lähellä). Siksi Säkylässä tulisi panostaa erityisesti nyt työssäkäyvän henkilön puolison työllistymismahdollisuuksiin.

Yhtenä tavoitteena kyselytutkimuksessa oli selvittää kehityskuvien ja rakennemallien pohjaksi Säkyllän suosituimpia asuinympäristöjä. Nykyisten kuntalaisten ja Säkylässä työssäkäyvien toiveiden välillä ei ilmennyt suuria eroja: kuntalaisten toiveasuinpaikka on keskustaaajamassa tai sen liepeillä, kun taas pendelöijät arvostavat enemmän Säkyllän sisääntuloteiden varsia ja Pyhäjoen ympäristöä.

3 RAKENNEMALLIT

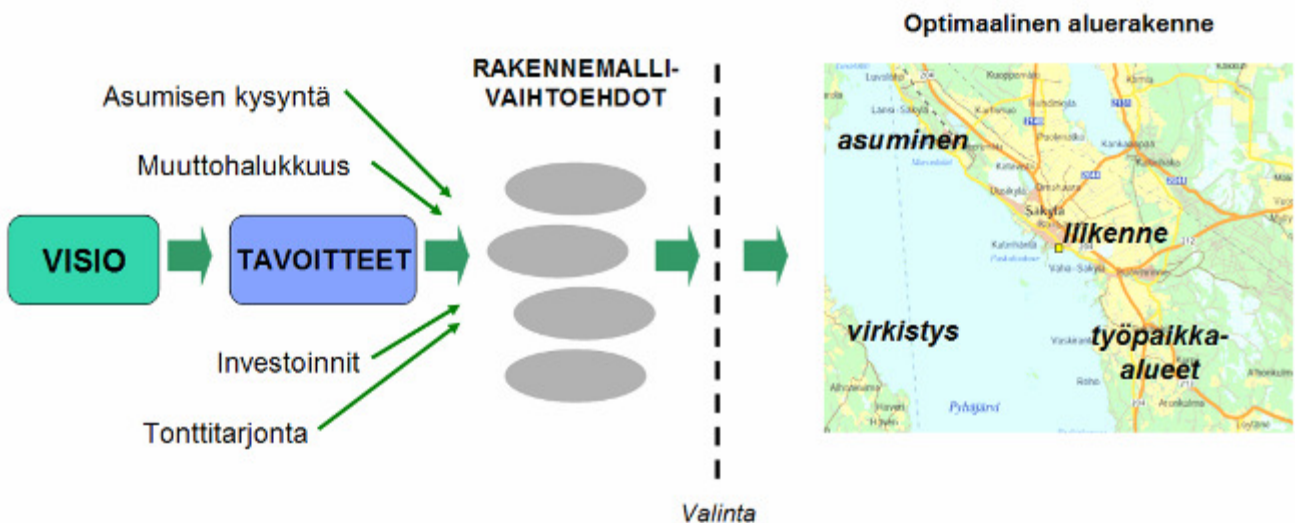
3.1 RAKENNEMALLIEN MUODOSTAMISEN PERIAATE

Säkylän rakennemallit on johdettu ideatasoisista kehityskuvista, joissa pohdittiin eri toimintojen sijoittumista tulevaan aluerakenteeseen. Rakennemalleja on muodostettu kaikkiaan kolme kappaletta. Rakennemallit on pyritty muodostamaan niin, että ne ovat riittävän erilaisia ja jossain määrin myös liioiteltuja.

Säkylän tulevassa maankäytössä erityisen kiinnostavia alueita ovat Pyhäjoen seutu, Iso-Vimman teollisuusalueen lähiympäristöt, Pyhäjärven rannat, Huovinrinteen varuskunnan alue sekä Säkylän keskusta ja sen laajenemismahdollisuudet Säkyläntien taakse. Lisäksi Säkylän Pyhäjärveä voidaan kehittää nykyisestä vielä huomattavasti matkailullisena kokonaisuutena, joka voi tulevaisuudessa tarjota merkittävästi matkailutuloja ja työllisyyttä. Tämä onkin luontevaa uudessa kuntaorganisaatiossa.

Rakennemallien muodostamisessa on kiinnitetty erityistä huomioita seuraaviin asioihin:

- Väestön ikääntyminen, joka tukee tiivistä rakennetta ja asuntojen sijoittamista lähelle palveluja
- Uusi asutus, jonka tulee tukea olemassa olevia palveluja
- Yhdyskuntarakenne, jota tulee tiivistää
- Pyhäjoen ja Huovinrinteen alueet, jotka tarjoavat mahdollisuuksia väljempään asumiseen
- Väestön keskittyminen, jota tapahtuu joka tapauksessa
- Tuotantotoiminnan keskittäminen, joka tulisi tehdä logistisesti edullisille alueille (Länsi-Säkylä, Vähä-Säkylä)
- Palvelut, joille tarjoutuu uusia mahdollisuuksia keskustaajamassa ja risteys-alueella
- Kulttuurimaiseman säilyminen ja yhteys: kulttuurimaisema – Säkylän Pyhäjärvi turvataan

3.2 VISIO JA KEHITTÄMISTAVOITTEET

Säkylän maankäyttöä voidaan kehittää nojautumalla kunnan yleiseen kehittämisen visioon, johon on haettu maankäytöllisiä painotuksia. Kunnan maankäyttöpainotteista visiota käsiteltiin kuntaseminaarissa tammikuussa 2008. Säkylän kehittämisen visio on:

Säkylä on elinkeinorakenteeltaan monipuolinen ja kilpailukykyinen maaseutukunta, jonka vahvuutena ovat erikoistunut elintarviketalous- ja teollisuus, kehitettävä varuskunta sekä yrittämisen vahva ilmapiiri. Kunta tarjoaa asukkailleen viihtyisän asuin- ja elinympäristön, jossa on tarjolla riittävät kaupalliset ja muut peruspalvelut

Kunnan kehittämisohjelmassa on esitetty strategisia linjauksia ja tavoitteita, joista voidaan edelleen johtaa seuraavia maankäytöllisiä tavoitteita:

STRATEGINEN LINJA	STRATEGINEN TAVOITE	TAVOITE MAANKÄYTÖSSÄ
Viihtyisä ja turvallinen asuminen	<i>Säkylä on hyvä kotikunta ja houkutteleva vaihtoehto asuinkunnaksi myös muualta työssä käyville ja muille aktiivisille ihmisille. Tavoitteenamme on, että Säkylässä on jatkossakin noin 5.000 asukasta.</i>	<i>Säkylään kaavoitetaan uusia asukkaita houkuttelevia asuinalueita, asuntotuotantoa keskustassa lisätään</i>
Elinkeinot ja yrittäjyys	<i>Säkylässä on tarjolla yrittämiselle, elinkeinoelämälle ja yrityksille kilpailukykyinen 5.000 asukkaan väestöpohjaan perustuva toimintaympäristö sekä myönteinen yrittämisen ilmapiiri.</i>	<i>Yritystoiminnalle varataan kasvumahdollisuuksia logistisesti edullisilta paikoilta</i>
Vireä paikalliskulttuuri	<i>Säkylä on yhteistyökykyinen kunta, jonka perustana on vahva paikallinen identiteetti ja paikalliskulttuuri sekä omatoimiset ja aktiiviset asukkaat.</i>	<i>Asukkaat otetaan mukaan suunnitteluprosessiin, heidän toiveitaan ja mielipiteitään kuunnellaan</i>
Asukkaiden hyvinvointi	<i>Asukkaat voivat hyvin. Tavoitteenamme on asukkaiden hyvä työllisyys ja koulutustaso, alhainen pitkäaikaistyöttömyys, hyvä huoltosuhde ja terveys sekä kotitalouksien hyvä ostovoima.</i>	<i>Maankäytössä tavoitellaan viihtyisyyttä, luonnonläheisyyttä ja sosiaalisten ympäristöjen syntymistä</i>
Hyvät palvelut ja niiden rahoitus	<i>Palvelujen tarkoituksena on ylläpitää ja parantaa asukkaiden hyvinvointia ja elämänlaatua.</i> <i>Parannamme omien palveluidemme tuottavuutta ja laatua ja niiden vaikuttavuutta. Tuotteistetuilla palvelukokonaisuuksilla vastaamme yksittäisiä toimenpiteitä paremmin muuttuviin tarpeisiin.</i> <i>Ihmisten omatoimisuus sekä ennaltaehkäisevä vaikuttaminen asukkaiden terveyteen ja hyvinvointiin on keskeistä palveluita järjestettäessä.</i> <i>Mitoitamme palvelumme, niiden laajuuden ja määrän verorahoitukseemme. Järjestämme palvelumme niin, että tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit voidaan pitää kilpailukykyisenä suhteessa lähialueen kuntiin.</i>	<i>Uudet toiminnot, erityisesti asuinalueet suunnitellaan niin, että ne tukevat nykyisten palvelujen säilymistä ja kehittymistä</i> <i>Maankäytöllisin keinoin pyritään turvaamaan alueiden välinen tasa-arvo ja peruspalvelujen kohutuullinen saavutettavuus</i>

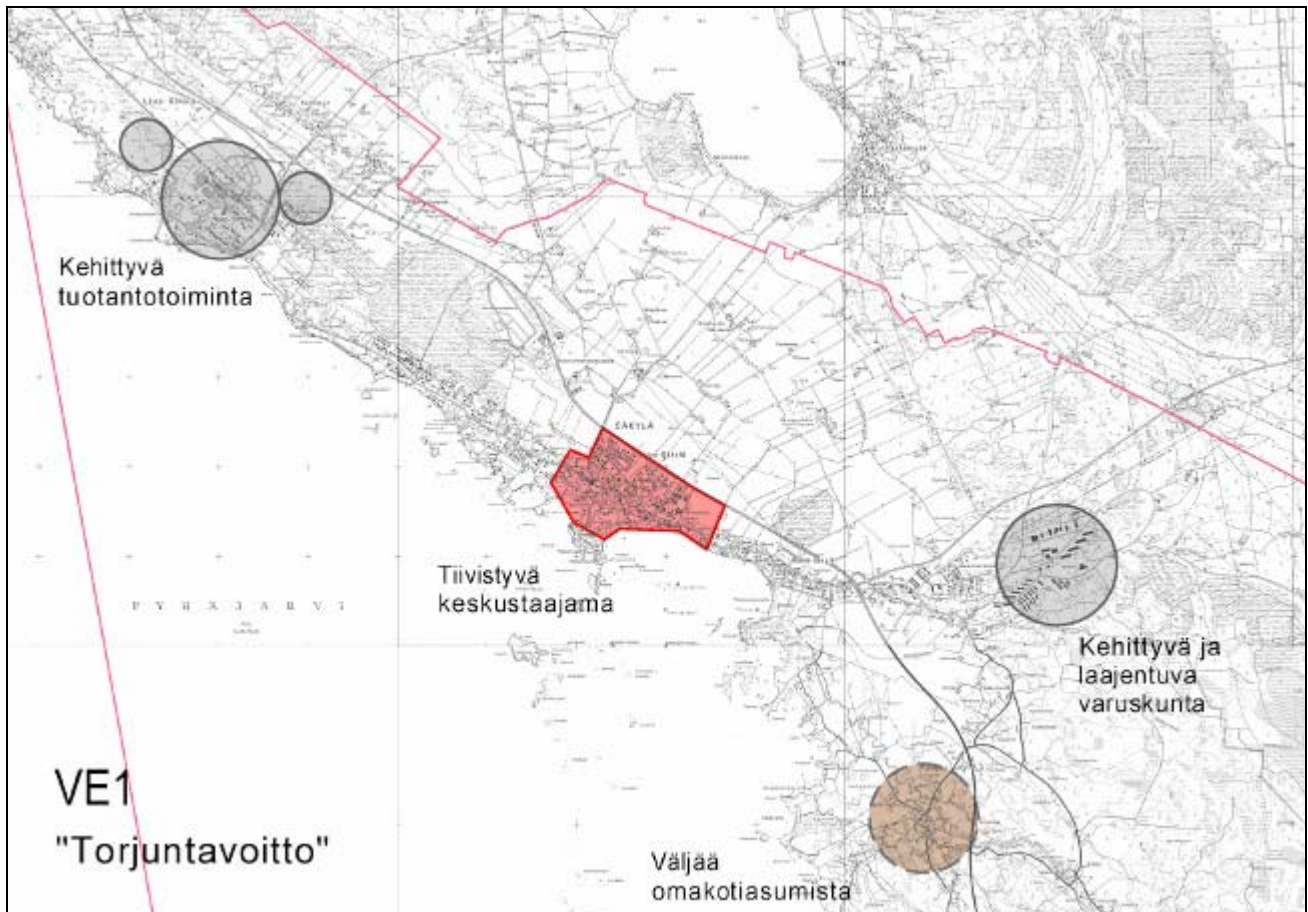
3.3 RAKENNEMALLIT

VE1: "Torjuntavoitto"

Mallin lähtökohtana on hidastaa negatiivista väestönkehitystä, mutta hyväksyä samaan aikaan myös nopea väestön ikääntyminen. Vaihtoehdossa Säskylään ei suuntaudu merkittävää tulo-muuttoa tai uusia yritysinvestointeja. Nykyiset työpaikat pystytään pääosin säilyttämään. Yhdyskuntarakenne tiivistyy, eikä taajamarakenne nykyisestä leviä.

Asema maakunta- ja seuturakenteessa

Vaihtoehdon toteutumisen myötä Säskylän asema suhteessa kilpaileviin kuntiin heikkenee. Säskylä jää syrjään kasvuvyöhykkeiltä, joita Satakunnassa ovat erityisesti Pori-Rauma -akseli ja valtatie 2 varsi. Koko Pyhäjärvisuudun (Eura-Säskylä-Köyliö) väestökehitys on heikkenevää. Säskyläntien (seututie 204) merkitys jää paikalliseksi, lähinnä varuskuntaa ja olemassa olevaa tuotantotoimintaa palvelevaksi yhteydeksi. Mahdollisessa kuntaliitostilanteessa Säskylän neuvotteluasema on heikko.

Väestö

Säskylän väkiluku laskee negatiivisen muuttotaseen ja erityisesti syntyvyyttä suuremman kuolleisuuden vuoksi. Väkiluvun väheneminen saadaan kuitenkin pysäytettyä 4 700 – 4 800 asukkaaseen vuoteen 2025 mennessä. Yli 65-vuotiaiden osuus kunnan koko väestöstä nousee kolmannekseen ja väestön huoltosuhde

(työikäisten ja huollettavien välinen suhde) heikkenee nykyisestä merkittävästi (lasten suhteellinen osuus ei kuitenkaan kasva).

Säkylä ei ole erityisen houkutteleva tulomuuttokohde, mutta kuntaan muuttaa eläkkeelle jäätyään jonkin verran Säkylästä kotoisin olevia henkilöitä. Nuoret muuttavat opiskelemaan Turun seudulle, Tampereelle ja pääkaupunkiseudulle. Aktiiviyöiässä olevien henkilöiden osuus pienenee ja työvoiman puute jarruttaa yritysten kasvua.

Asuminen

Uusille asuinalueille Säkylässä on melko vähän tarvetta ja nykyinen tonttivaranto riittää vuosia. Voimakkaimmin kasvaa keskustaajama, johon ikääntyvä väestö muuttaa muualta kunnasta lähelle palveluja. Kunnassa tapahtuu tietyillä asuinalueilla myös luontaista väestön kiertoa, kun esim. eläkkeelle jäävä väestö siirtyy asumaan muualle. Keskustaajamassa lisääntyy erityisesti palveluasumisen tarve. Kysynnän vuoksi keskustaa tiivistetään ja maankäyttöä tehostetaan. Tiivistymisen ohella keskustaajama laajenee itään päin (Varpeenukkaan saakka).

Säkylän kylät kuihtuvat suurimmaksi osaksi, mutta joihinkin kyliin kuten Pyhäjoelle ja Huovinrinteelle hakeutuu lapsiperheitä, jotka arvostavat asuinympäristönsään väljyyttä. Huovinrinteellä säilyvät peruspalveluista mm. päivähoito ja lähikoulu. Pyhäjoen koulun tulevaisuus on epävarma.

Työpaikat, yritykset, tuotantotoiminta

Vaihtoehdossa Säkylään ei suuntaudu uusia merkittäviä investointeja, mutta nykyinen tuotanto pystytään pääasiassa säilyttämään. Osa elintarvike- ja muusta teollisuudesta voi kuitenkin joutua lopettamaan esim. toiminnan siirtyessä halvempien tuotantokustannusten maihin tai EU:n määräysten kiristyessä. Korvaavaa tuotantotoimintaa on hankala käynnistää. Säkylän teollinen tuotanto keskittyy Iso-Vimman alueelle. Osa teollisuustoimintaan kaavoitetuista tonteista jää rakentumatta.

Huovinrinteen varuskunta-alueen toiminta säilyy pääosin ennallaan ja voi edelleen uusien toimintojen myötä jonkin verran kasvaa nykyisestä. Varuskunta on yksi säilytettävistä varuskunnista ja EU:n nopean toiminnan joukkojen kouluttamisen ja mahdollisten muiden operatiivisten tehtävien myötä alueelle voi syntyä uusia työpaikkoja.

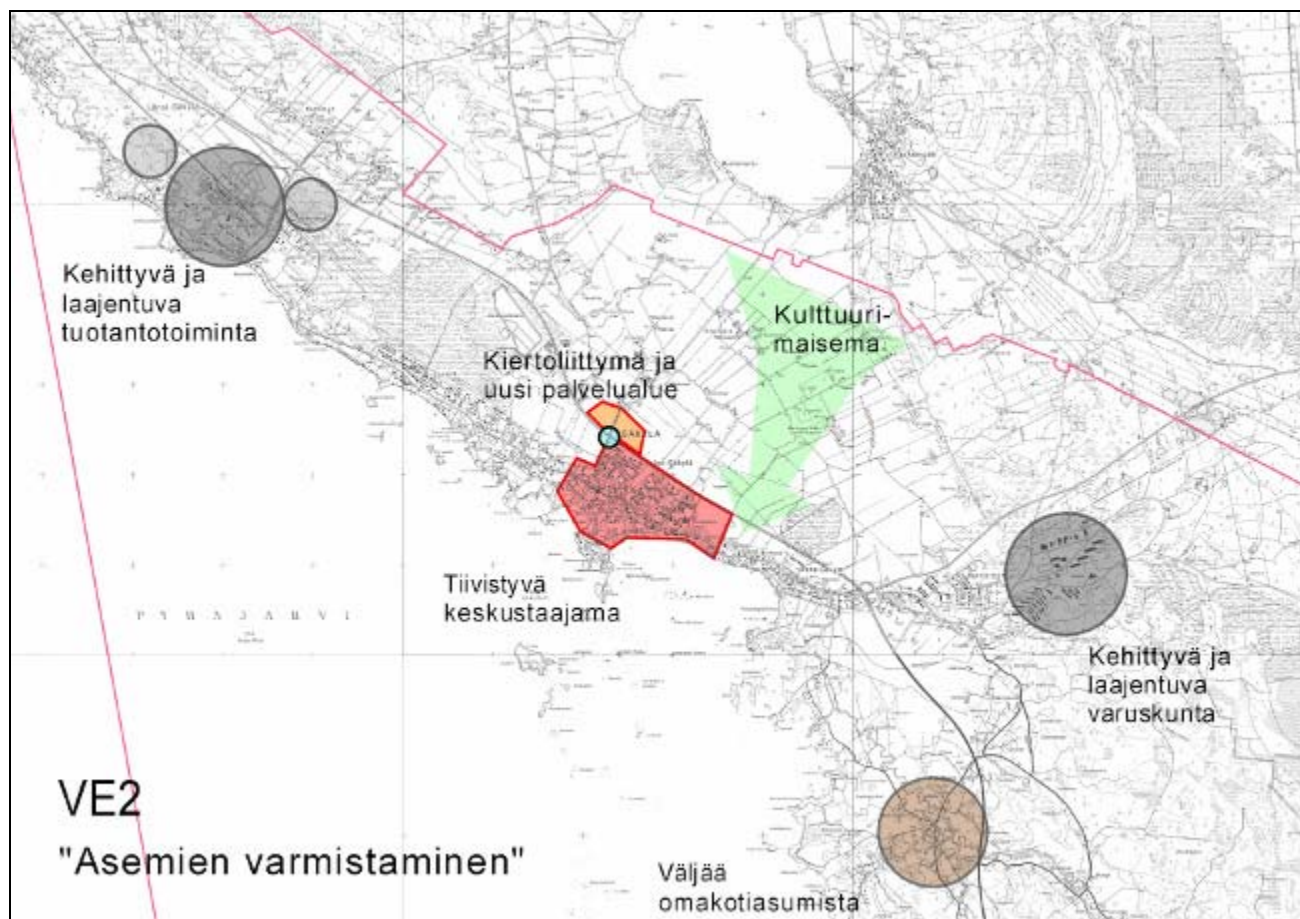
Säkylän palveluvarustus keskittyy hyvin pienelle alueelle keskustaajamassa. Muualla palvelut heikkenevät, eikä Säkyläntien varteen muodostu merkittävästi uutta yritystoimintaa.

VE2: ”Asemien varmistaminen”

Mallin lähtökohtana on saada aikaan myönteistä tulevaisuudenkehitystä, joka ilmenee pienenä väestön ja työpaikkojen määrän kasvuna. Säkylään suuntautuu tulomuuttoa kaikenikäisistä tulomuuttajista ja uusia työpaikkoja syntyy pääasiassa nykyisten toimijoiden investointien myötä. Taajamarakenne tiivistyy ja samanaikaisesti kaupallinen toiminta leviää uuden kierto liittymän suuntaan. Kuntaa syntyy uusia palveluja.

Asema maakunta- ja seuturakenteessa

Säkylän asema maakunta- ja seuturakenteessa säilyy suurin piirtein nykyisen vahvuisena. Mahdollisessa kuntaliitoksessa naapurikuntien kanssa Säkylä on tasavertainen neuvottelukumppani. Säkylän kilpailukyky mm. kaupallisten palvelujen ja tuotannollisten työpaikkojen osalta kasvaa, mutta voi jollakin toisella osalla alueella heiketä. Säkylän keskustaajaman liikenteellinen saavutettavuus paranee.

Väestö

Rakennemallissa Säkylän väkiluku noudattelee lähes luonnollista "nollakasvua", eli syntyvyyden ja kuolleisuuden suhde on tasapainossa ja muuttotase hieman plussalla. Mallin mukainen tavoiteltava väestönkasvu on vuoteen 2025 mennessä hieman yli 5 000 asukasta. Kuntaan muuttaa väestöä kaikista ikäluokista, ts. tulomuuttajia ei voida, eikä pyritä millään tavalla valikoimaan.

Väestön ikärakenne on mallissa edelleen hyvin vanhusvoittoinen, eikä lasten suhteellinen osuus kasva nykyisestä. Myös työikäisten suhteellinen osuus vähennee jonkin verran tai pysyy parhaassa tapauksessa nykyisen suuruisena. Ikärakenteen muutos ja huoltosuhteen heikkeneminen merkitsevät palvelujen tuotannossa kasvavaa terveys- ja sosiaalipalvelujen kysyntää ja koulutuspalvelujen kysynnän vähenemistä. Työnantajat voivat kohdata ainakin hetkittäistä työvoimapuutetta, joka on kuitenkin lievempää kuin vaihtoehdossa 1.

Asuminen

Asumisen kysyntä kohdistuu ennen muuta keskustajamaan, jossa on kasvaa tarve tiiviille, lähellä palveluja sijaitsevalle asumiselle. Osa kysynnästä suuntautuu taajaman reunoille, erityisesti ranta-alueille. Uuden liittymän myötä ”kaupallinen keskusta” siirtyy lähemmäksi Säköyläntietä ja sen toiselle puolelle, jolloin asumiselle tarjoutuu uusia mahdollisuuksia ydinkeskustassa.

Muuttajista iso osa on työssäkäyvää aktiiviväestöä, joka hakee väljän asumisen mahdollisuuksia. Laaditun pendelöintikyselyn perusteella suosituin alue on Pyhäjoen seutu ja sen läheiset rannat. Toinen mahdollinen kasvualue on Huovinrinne, jonka kasvattaminen olisi kunnallisteknisesti edullisempaa. Toteutuessaan syventyvä Säköylä-Köyliö-Eura -yhteistyö voi lisätä kysyntää myös kunnan länsipään alueilla (Iso-Vimma ja Luvalahti). Muille kyläalueille suuntautuva asumisen kysyntä on vähäistä.

Työpaikat, yritykset, tuotantotoiminta

Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa mm. uusien investointien ja kehittämissä päätösten ansiosta jonkin verran nykyisestä. Investoinnit tulevat kuitenkin pääasiassa Säköylän nykyisiltä toimijoilta tai lähialueilta, eikä Säköylään suuntaudu kovin merkittävästi uutta tuotantotoimintaa muualta. Säköylän työllisyyden ”kivijalat” elintarviketeollisuus ja maanpuolustus säilyvät kunnassa ja kehittyvät. Kaavoitetut teollisuustontit Iso-Vimman teollisuusalueen (Lännen Tehtaiden) ympäristössä rakentuvat.

Varuskunta-alueen läheisyyteen voi syntyä pienimuotoista, Puolustusvoimien toimintaa tukevaa tuotantotoimintaa, esim. logistisia palveluja. Myös varuskunta-alueen toiminta kehittyy ja alueelle syntyy jonkin verran uusia työpaikkoja.

Logistiset ja kaupalliset palvelut keskittyvät kuitenkin pääasiassa uuden Säköyläntien liittymän ”Säköylänportin” ympäristöön. Liittymän ympäristöön hyvin soveltuvia palveluja ovat esimerkiksi liikenneasema, erikoiskaupan liikkeitä ja tehtaanmyymälä-tyyppistä, ns. outlet-kauppaa. Päivittäistavarakauppa säilyy pääasiassa nykyisillä paikoillaan. Liittymän alueelle voi syntyä myös ympäröivään kulttuuri- ja järvimaisemaan hyvin soveltuvia matkailupalveluja, kuten Pyhäjärvi-keskus, jossa annetaan informaatiota alueen luonnon- ja kulttuurihistoriasta sekä tarjotaan siihen liittyviä ohjelma- (kuten laivaristeilyjä) ja muita matkailupalveluja. Samassa yhteydessä voisi olla käsityöläiskauppoja ja tilojen suoramyyntiä.

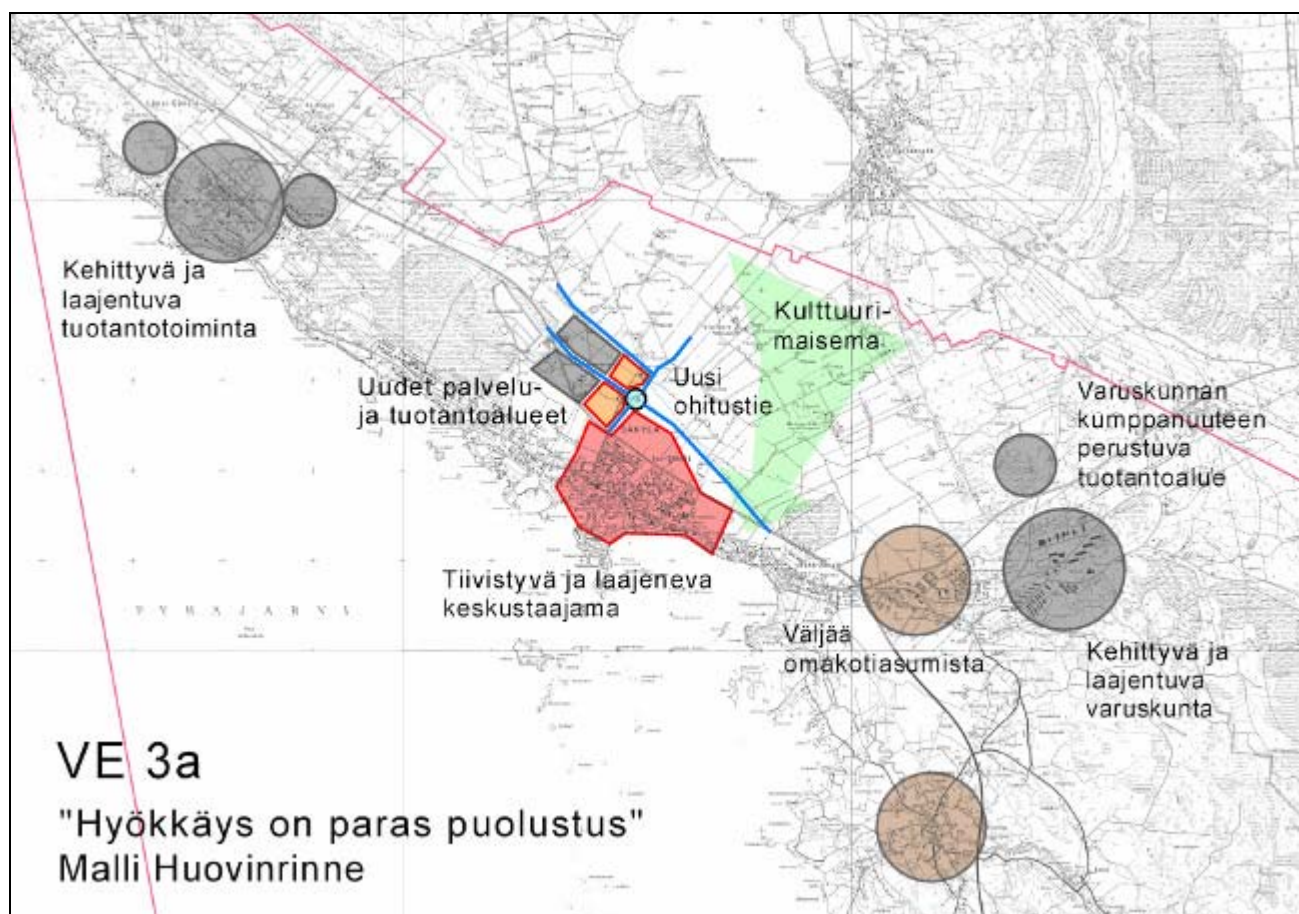
VE3: ”Hyökkäys on paras puolustus”

Mallin lähtökohtana on Säköylän vahva väestö- ja taloudellinen kasvu. Kasvu perustuu voimakkaaseen tulomuuttoon ja kunnan ulkopuolelta tuleviin uusiin investointeihin. Säköylän vetovoima ja elinkeinoelämän kilpailukyky kasvavat merkittävästi koko seututasolla. Perinteisten kärkitoimialojen lisäksi kuntaan suuntautuu jokin uusi kasvuala ja mm. Pyhäjärven matkailu kasvaa voimakkaasti. Kyläalueista kasvavat voimakkaasti joko Huovinrinne (malli a) tai Pyhäjoki (malli b).

Asema maakunta- ja seuturakenteessa

Säköylän suhteellinen asema maakunta- ja seuturakenteessa vahvistuu merkittävästi. Mahdollisessa kuntaliitoksessa naapurikuntien kanssa Säköylä on vahva

neuvottelukumppani, jolla on varaa valita toiminnallisesti ja kuntaorganisaation kannalta optimaalisin ratkaisu. Satakunnan aluerakenteessa Säskylä ja Säskylän Pyhäjärvi muodostavat houkuttelevan työpaikka- ja matkailukeskittymän. Säskyläntie on maakunnallisesti merkittävä liikenneyhteys ja logistinen väylä.

Väestö

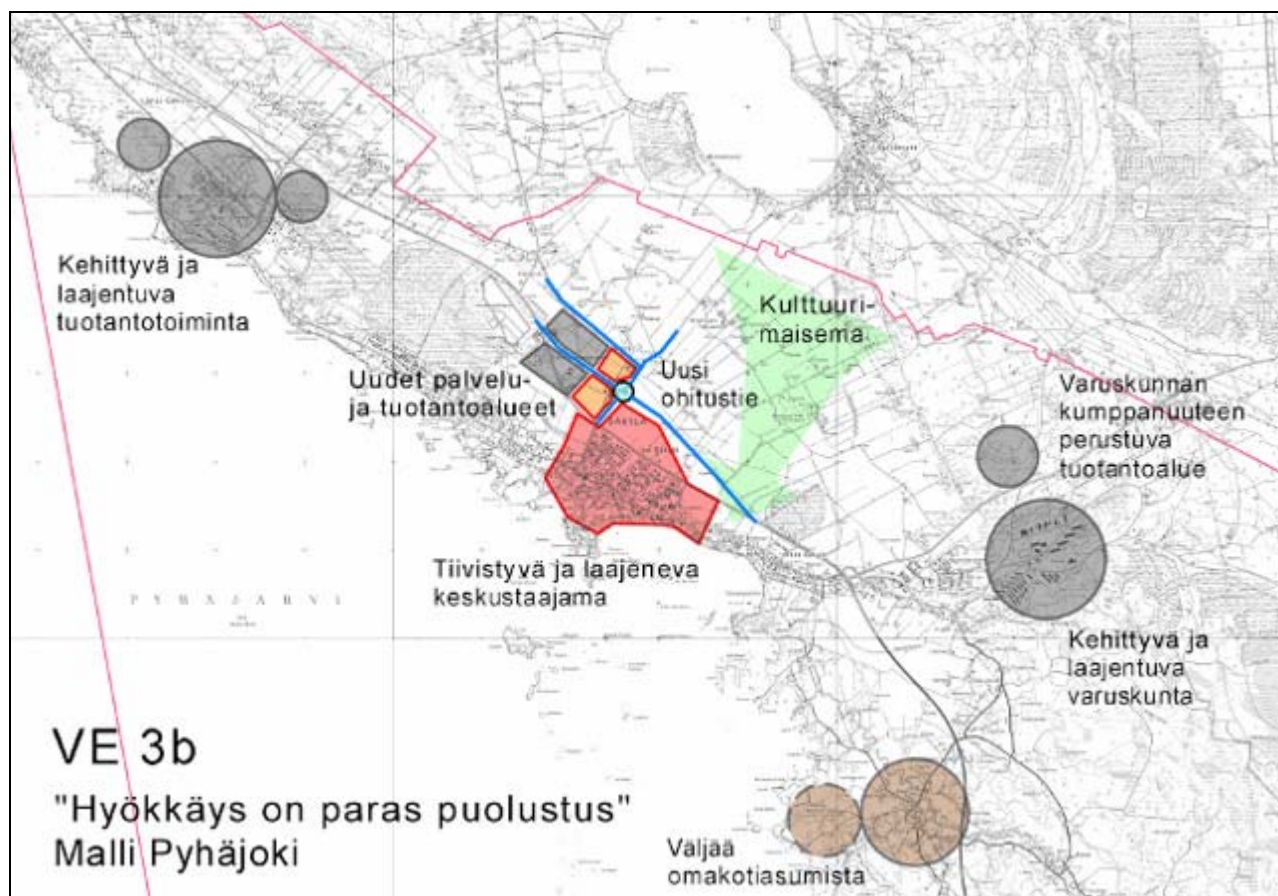
Vaihtoehdossa Säskylän väkiluvun väheneminen pysähtyy ja lähtee muutamien 0-vuoden jälkeen kasvuun. Vuosittaisella, n. 1 % kasvulla ylitetään vuoteen 2025 mennessä 5 500 asukkaan raja. Yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa alkuvuosina, mutta myöhemmin myös lasten ja nuorten osuudet voivat kasvaa. Työikäisten osuus säilynee nykyisellään tai vähenee hieman.

Väestönkasvu on seurausta investointien ja työpaikkojen määrän kasvusta sekä ennen muuta parantuneiden asumismahdollisuuksien ansiota. Säskylän kunta markkinoi aktiivisesti asumismahdollisuuksia ja palvelujaan ja kuntaan saadaan tulomuuttajiksi myös sellaisia henkilöitä, joilla entisestään ei ole siteitä Säskylään. Parhaassa tapauksessa voidaan tulomuuttoa jopa hieman valikoida; luoda työikäisille muuttajan palveluja jotka työpaikkojen lisäksi sisältävät tontti- ja asuntopalveluja, päivähoito- ja koulupalveluja, jopa harrastuksiin ja vapaa-aikaan liittyviä palveluja.

Asuminen

Keskustaajama samanaikaisesti tiivistyy ja laajenee, kun ydinkeskustaan rakennetaan palvelujen läheisyyteen uusia asuntoja (kerros- ja rivitaloja) ja keskustaajaman reunat laajenevat uuden Säskyläntien suuntaan ja Rantatietä itään. Kun

kaupallinen keskusta siirtyy uuden liittymän ja uuden tielinjauksen suuntaan, vapautuu nykyisestä keskustaajamasta tilaa asumiselle. Keskustaajaman liepeillä olevat rantatontit rakentuvat.

Malli a – Huovinrinne

Vaihtoehdossa väljä omakotiasutus rakentuu Huovinrinteen varuskunnan ja Säskyläntien väliselle alueelle. Huovinrinne kehittyä voimakkaasti Puolustusvoimien laajentuessa ja sen myötä uusien työpaikkojen syntyessä. Alueen palveluvarustus kasvaa lähipalvelujen osalta, kaupalliset palvelut taas haetaan pääasiassa keskustaajamasta ja uuden liittymän alueelta. Uudelta asuinalueelta rakennetaan hyvät virkistysyhteydet Pyhäjärven rantaan. Pyhäjoen voi kasvaa hieman, mutta palvelujen (myös koulupalvelujen) osalta se tukeutuu Huovinrinteeseen.

Malli b – Pyhäjoki

Vaihtoehdossa uutta omakotiasutusta syntyy ensin Pyhäjoen kylän ympärille ja toisessa vaiheessa myös Pyhäjoen rantaan. Pendelöintikyselyssä suosittuja asuinalueita olivat mm. Vaskiranta ja Röhö. Mallissa Pyhäjoen lähikoulupalvelut pystytään säilyttämään. Alueelle ei synny kuitenkaan uusia kaupallisia palveluja. Huovinrinteen palvelut mm. lähikoulu säilyvät nykyisellään.

Työpaikat, yritykset, tuotantotoiminta

Merkittävin uusi kaupallisten palvelujen alue syntyy uuden Säskyläntien liittymään. Liikenne-, logistiikka- ja erikoiskaupan palveluja syntyy myös uuden ja vanhan tielinjauksen väliselle alueelle. Kaupallisten palvelujen lisäksi Säskyläntien varteen

rakentuu sellaista tuotannollista toimintaa ja työpaikkoja, jotka hyötyvät hyvistä liikenne- ja kuljetusyhteyksistä. Liittymän alueelle keskitetään myös rakennemallissa 2 kuvatut matkailupalvelut ja Pyhäjärvi-keskus. Alueesta muodostuu veto-voimainen ja merkittävä käyntikohde ja pysähdyspaikka.

Iso-Vimman teollisuusalue laajenee Säskylään suuntautuvien uusien investointien myötä. Elintarviketeollisuuden lisäksi Säskylään voi etabloitua jokin muu merkittävä tuotannonala, josta vähitellen muodostuu yksi kunnan kärkitoimialoista. Huovirinteen läheisyyteen, Huittisiin johtavan tien nro 212 varrelle syntyy uusi yritys-toiminnan alue, jonka toiminta tukeutuu Puolustusvoimien kansainväliseen kehittämiseen ja kumppanuuteen. Kyseessä voi olla sekä tutkimus- että tuotantotoimintaa. Tärkeää on jatkossa kehittää myös Puolustusvoimien kansainväliseen toimintaan liittyviä logistisia palveluja.

Tuleva kuntaliitos parantaa alueen yritysten toimintaedellytyksiä ja tarjoaa hyvät mahdollisuudet mm. matkailun kehittämiseksi Pyhäjärven ympärillä. Euran ja Säskylän väliselle ranta-alueelle muodostuu uusi kiinnostava vyöhyke, jonne asumisen ohella voi sijoittua yrityksiä ja työpaikkoja.

3.4 RAKENNEMALLIEN VERTAILU

Rakennemalleja on vertailtu yhdyskuntarakenteen toimivuuden, asuin ympäristöjen viihtyisyyden, työpaikkojen syntymisen, yritystoiminnan, kuntatalouden, liikenteen, palveluverkkojen, virkistysmahdollisuuksien sekä luonnon ympäristön ja maiseman kannalta. Mallien vertailu on tehty kuntaseminaarissa, jossa oli edustettuna kunnan virkamiehiä, alueen poliittisia päättäjiä sekä suurin työnantaja varuskunta. Seminaarissa osallistujat jakautuivat ryhmiin, joista jokainen pohti eri teemoja ja rakennemallien vaikutuksia näihin. Lisäksi ryhmissä pohdittiin kehittämisideoita.

Rakennemalleja arvioitiin sanallisesti sekä +/- -tarkastelulla, jossa:

- ++ erittäin positiivinen vaikutus
- + positiivinen vaikutus
- +/- tarkoittaa, että vaikutusta nykytilanteeseen nähden ei ole, tai sitten vaikutus voi olla joko negatiivinen tai positiivinen
- negatiivinen vaikutus
- erittäin negatiivinen vaikutus.

Kuntaseminaarin tuloksena saatiin seuraava rakennemallien vertailu:

Tavoite	VE 1 "Torjuntavoitto"	VE 2 "Asemien varmistaminen"	VE 3 "Hyökkäys on paras puolustus"
Yhdyskuntarakenne: <ul style="list-style-type: none"> • nykyisen taajamarakenteen tiivistyminen • nykyisen yhdyskuntarakenteen hyödyntämismahdollisuudet 	++ <ul style="list-style-type: none"> • Maanhankinta ongelmana (lunastamisen kautta?) 	+ (+) <ul style="list-style-type: none"> • Maanhankinta ongelmana • Tuo realistisia uusia yritysalueita 	- <ul style="list-style-type: none"> • Riskit suuret jos kasvu ei synny • Maanhankinta ongelma, lunastus vaikeaa kulttuuriympäristön arvojen vuoksi

Tavoite	VE 1 ”Torjuntavoitto”	VE 2 ”Asemien varmistaminen”	VE 3 ”Hyökkäys on paras puolustus”
Asuinympäristöt: <ul style="list-style-type: none"> uusien asuinalueiden viihtyisyys ja houkuttelevuus alueiden välinen tasa-arvoisuus maaseudun elinvoimaisuus ja luonnonläheisyys asumisen kysynnän huomiioon ottava tarjonta (esim. palvelu-asunnot, väljät tontit) 	+ (-) <ul style="list-style-type: none"> Ydinkeskusta on vetovoimainen Keskusta-asuminen ei miellytä kaikkia Vanhusten muutto taajamaan, tilalle lapsiperheitä 	+ <ul style="list-style-type: none"> Nuoria, paluumuuttajia ja kunnan eteläpuolelta nyt pendelöiviä Huovrinnteelle ja Pyhäjoelle lähelle työpaikkoja 	+ <ul style="list-style-type: none"> Asuminen kasvaa työpaikkojen imussa (Huovrinrinne) Tilaa uusille asumismahdollisuuksille

Tavoite	VE 1 ”Torjuntavoitto”	VE 2 ”Asemien varmistaminen”	VE 3 ”Hyökkäys on paras puolustus”
Liikenne: <ul style="list-style-type: none"> pääliikenneverkon toimivuus (Säkyläntie) sisäisen liikenteen toimivuus joukkoliikenteen ja kevytliikenteen kehittämismahdollisuudet 	- <ul style="list-style-type: none"> Päätien kääntymiskaistat puuttuvat Liikenne ruuhkautuu keskustassa Ei tarjoa uusia logistisia mahdollisuuksia 	+ <ul style="list-style-type: none"> Logistisia toimintoja ja houkutteleva Liikenneturvallisuutta ja toimivuutta parantava 	+ / - <ul style="list-style-type: none"> Toteutuksen realiteetti? (menikö aika jo ohi?) Liikenneturvallinen vaihtoehto Tilaa linja-autoasemalle

Tavoite	VE 1 ”Torjuntavoitto”	VE 2 ”Asemien varmistaminen”	VE 3 ”Hyökkäys on paras puolustus”
Kunta- ja aluetalous: <ul style="list-style-type: none"> mallin toteuttamisen investointikustannukset (maanhankinta ym.) mallin vaatiman infrastruktuurin ylläpitokustannukset alueellinen kilpailukyky ja uudet investoinnit 	+ / - <ul style="list-style-type: none"> Pienimmät kustannukset, mutta ei houkuttele uusia investointeja 	+ (-) <ul style="list-style-type: none"> Edellistä kalliimpi, mutta voi houkutella merkittävästi investointeja 	- (+) <ul style="list-style-type: none"> Suuret kustannukset Onnistuessaan voi lisätä alueen kilpailukykyä merkittävästi Vaatii riskinottoa

Tavoite	VE 1 ”Torjuntavoitto”	VE 2 ”Asemien varmistaminen”	VE 3 ”Hyökkäys on paras puolustus”
Yritystoiminta: <ul style="list-style-type: none"> uusien yritysten syntyminen ja kasvumahdollisuudet uusien kaupallisten palvelujen syntyminen Säkylään matkailutoiminnan kehittyminen 	- <ul style="list-style-type: none"> Uusia yrityksiä syntyy Säkylään vähän 	+ <ul style="list-style-type: none"> Uusille yrityksille annetaan mahdollisuus 	+ + <ul style="list-style-type: none"> Houkuttelee uusia toimijoita

Tavoite	VE 1 ”Torjuntavoitto”	VE 2 ”Asemien varmistaminen”	VE 3 ”Hyökkäys on paras puolustus”
Työpaikat: <ul style="list-style-type: none"> työpaikkojen määrän kehitys nykyisissä työpaikoissa uusien työpaikkojen syntyminen kuntaan työpaikka-alueiden sijainti suhteessa asutukseen 	-	+	++
	<ul style="list-style-type: none"> Uusia yrityksiä syntyy Säkylään vähän 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelutyöpaikkojen määrä kasvaa 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelutyöpaikkojen määrä kasvaa merkittävästi, tukee merkittävästi varuskunnan kehittämistä

Tavoite	VE 1 ”Torjuntavoitto”	VE 2 ”Asemien varmistaminen”	VE 3 ”Hyökkäys on paras puolustus”
Palvelut: <ul style="list-style-type: none"> julkisten peruspalvelujen säilyminen ja kehittyminen (koulu-, terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut) kaupallisten palvelujen (esim. lähikauppa) kehittyminen etäisyys palveluista ja alueiden välinen tasa-arvo 	-	+	++
	<ul style="list-style-type: none"> Keskustan palvelujen taso paranee Muulla kunnassa peruspalvelut ovat vaarassa hävitä 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelujen määrä ja taso paranevat sekä keskustassa että kasvualueilla 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelujen taso ja määrä paranee Säkylässä merkittävästi

Tavoite	VE 1 ”Torjuntavoitto”	VE 2 ”Asemien varmistaminen”	VE 3 ”Hyökkäys on paras puolustus”
Virkistys ja vapaa-aika: <ul style="list-style-type: none"> virkistys- ja harrastusmahdollisuudet (pääsy virkistysalueille, reitit ym.) sosiaaliset yhteydet ja ympäristöt (esim. kokoontumismahdollisuudet, kyläyhteisöt jne.) 	+ / -	+ / -	+ / -
	<ul style="list-style-type: none"> Erot mallien välillä pieniä 	<ul style="list-style-type: none"> Erot mallien välillä pieniä 	<ul style="list-style-type: none"> Erot mallien välillä pieniä Uusia sosiaalisia yhteisöjä voi syntyä

Tavoite	VE 1 ”Torjuntavoitto”	VE 2 ”Asemien varmistaminen”	VE 3 ”Hyökkäys on paras puolustus”
Luontoarvot ja maisema: <ul style="list-style-type: none"> luonnonympäristön säilyminen, vaikutukset lähiympäristöön vesistöihin kohdistuvat vaikutukset arvokkaaseen kulttuurimaisemaan kohdistuvat vaikutukset 	+ / -	+ / -	+ / -
	<ul style="list-style-type: none"> Vähäinen vaikutus 	<ul style="list-style-type: none"> Kasvu ei niin runsasta, että vaikutukset kasvaisivat merkittäviksi 	<ul style="list-style-type: none"> Vaikutukset luonnonympäristöön vähäisiä Maisema muuttuu jonkin verran peltoalueilla

Seminaarissa keskusteltiin vilkkaasti mallien vaikutuksista ja eroista. Vaihtoehto 3 nähtiin houkuttelevana, mutta toisaalta pelättiin liian optimistisen ajattelun lopputuloksia, mm. mallin mukaiseen kasvuun varautumisen kustannuksia.

Kaiken kaikkiaan tulevaisuuden visiointi nähtiin tärkeäksi. Kunnassa täytyy valita, mitä Säskylältä halutaan tulevaisuudessa. Seminaarissa ryhmät toivat esille yhteenvedoissaan sekä keskustelussaan seuraavassa esitettyjä asioista.

Asuminen ja väestö

Seminaarissa otettiin kantaa Säskylän väestönkehitykseen:

- väestön kehitys Säskylässä on ollut negatiivista
- tulisi löytää lääkkeitä väestömäärän kasvattamiseksi sekä reseptejä kilpailuun kasvukeskusten kanssa
- maahanmuuttajat voivat tulevaisuudessa tuoda muutosta väestönkehitykseen
- väestörakenteen muutos vaikuttaa myös mm. harrastus- ja vapaa-ajantoimintaan

Asumiseen kohdistuvia kehittämistarpeita:

- kunnassa tulee panostaa keskustaajamaan mm. vanhusväestön kasvun vuoksi
- vanhusväestön siirtyessä keskustaajamaan muualta kunnasta vapautuu taloja ja tiloja mahdollisille uusille asukkaille
- keskustan kehittämisessä ongelmaksi tulee kunnan maanhankinta
- haja-asutusalueen tonttivarannon turvaaminen myös tärkeää
- väestön osalta tulee muistaa, että haja-asutusalueelle haluavat eivät tule hankkimaan keskustatontteja

Säskylässä on tällä hetkellä runsaasti yhteiskäyttöalueita rannoilla, ja omarantainen rakentaminen on vähäistä. Rannan rakentamista voitaisiin harkitusti lisätä nykyisestä hieman. Seminaarissa esitettiin Pyhäjoelle suuria tontteja vaihtoehtoksi keskustan pienemmille tontteille.

Säkylä on suhteellisen pieni paikka, joten sosiaalisten ongelmien osalta keskustankaan tiivistyminen tuskin tuo negatiivisia vaikutuksia.

Kulttuurimaiseman osalta on useita mielipiteitä, maisema ja näkymät ovat merkittäviä paikoitellen. Tämän vuoksi kunnassa kaivataan rajauksen tarkentamista ja kulttuurimaiseman tarkkaa määrittelyä. Kulttuurimaisema tarvitsee hoitoa eli aktiivista viljelyä säilyäkseen.

Toisaalta kulttuurimaisemaan voidaan katsoa kuuluvaksi asuminen.

Palvelut, työpaikat, yritykset, tuotantotoiminta

Palveluiden osalta tuotiin esille seuraavia näkökulmia:

- Säkylä on maantieteellisesti pieni paikka, joten palvelujen määrä tulee suhteuttaa väestöön
- sopiva etäisyys palveluun riippuu palvelun laadusta: lapsilla ja vanhuksilla ei ole välttämättä mahdollisuutta auton käyttöön, joten esim. koulumatka ei saa olla liian pitkä, mutta terveys- ja kauppapalveluita voidaan hakea kauempaakin
- palveluiden tulisi sijaita niin, että ne ovat asukkaiden luonnollisten kulkureitien varrella
- palvelujen taso riippuu myös käyttäjä- ja tuottajajoukosta, joka ei saa olla liian pieni
- liika hajautus voi heikentää palveluja yksikkökokojen pienentyessä liikaa
- tiettyjä palveluja voidaan tuoda kuntaan muualta (esimerkkinä erikoissairaanhoidon palvelut), joten palveluiden keskitys ja laajennus voi tapahtua samanaikaisesti
- tulevaisuudessa erityisesti terveydenhuollossa tulee varautua yksityispuolen palveluntarjonnan lisääntymiseen, kunnan toimintojen ulkoistamiseen sekä palveluasumisen kysynnän kasvuun
- yksityisten tarjoamien palvelujen kasvu voi tuoda tarpeita esimerkiksi kunnan tilojen vuokrauksesta yksityisille (mm. terveydenhuollon tilat, koulujen kesäkäyttö matkailussa)
- palvelun tason tulee olla riittävä, mutta tämän tason määrittely on hankalaa
- asukkaiden toiveet palveluista ovat usein runsaita, eikä kaikkien toiveiden ei odotetakaan toteutuvan

Porin prikaati on alueella merkittävä toimija. Prikaati tarjoaa mm. erittäin korkeatasoista koulutusta, jonka merkitys kansainvälistymisen myötä tulee edelleen kasvamaan. Seminaarissa prikaatin edustaja kertoi, että heillä on runsaasti ideoita ja visioita. Prikaati toivoo kunnaltakin samanlaista otetta kehittämiseen. Puolustusvoimien kautta kuntaan voisi sijoittua yksityisyrittäjyyttä, joka liittyisi esim. kunnossapitoon, huoltopalveluihin ja varastointiin (autokorjaamot, pienlaittekorjaamot jne.). Yritysten investointihalukkuutta tulisikin selvittää, samoin kuin puolustusvoimien ostopalvelutarvetta.

Matkailu

Matkailun osalta seminaarissa keskusteltiin seuraavaa:

- kunnassa matkailu ja matkailuyrittäjien määrä on pieni, joten yrittäjiä voisi houkutella lisää
- kunnassa on runsaasti liikunta- ja virkistysmahdollisuuksia jo tällä hetkellä
- Säkylän Pyhäjärvi on lähes hyödyntämätön mahdollisuus
- ns. Eenokin alue on yksi matkailun kannalta potentiaalinen paikka, jonka majoituskapasiteettia ja matkailullista hyödyntämistä voitaisiin lisätä
- Säkylän Pyhäjärven ja kulttuurimaiseman hyödynnys matkailussa on tällä hetkellä tekemättä, esimerkiksi jonkinlainen matkailukeskus, näkötorni voisi sopia alueelle
- järvellä voisi harrastaa esim. melontaa, veneilyä, retkiluistelua, purjeliittoa, surffausta, jäämoottoriajtoa jne, tarvittaisiin reitistöjä eri harrastusmahdollisuuksille

- taajamassa olevaa kalasatamaa (Katismaa) tulisi kehittää edelleen matkailu- ja virkistyskohteena
- taajamassa rannalla oleva pallokentän alue sopisi myös matkailun ja virkistykseen yritystoiminnalle, jos kentät siirrettäisiin vaikkapa koulun yhteyteen
- Säskylän jäähallia voitaisiin hyödyntää virkistyksessä, esimerkiksi lunta voitaisiin käyttää hiihtolatuksen tekemiseen
- hyvinvointi- ja hoivapalvelujen tulevaisuus on väestön ikääntymisen myötä mahdollisuus
- kuntaan sopisi liikennepalveluasema

Moni seminaarissa esille tulleista ideoista on kuitenkin kunnan toiminnan ulkopuolella, muiden toimijoiden vallassa. Osa ideoista vaatisi ”yltiöpäisiä” yrittäjiä, esim. kylpylän toteuttajan. Kunnan tulee kuitenkin kannustaa ja tukea mahdollisia yrittäjiä eri keinoin. Maankäytön strategia tarjoaa matkailun kehittämiseksi raameja, mutta tärkeää on ennen kaavojen laatimista saada kuntaan sitoutuneita matkailutoimijoita ja investoijia. Kaavoitus voidaan laatia sitten yrittäjien kehittämistarpeisiin soveltuvaksi.

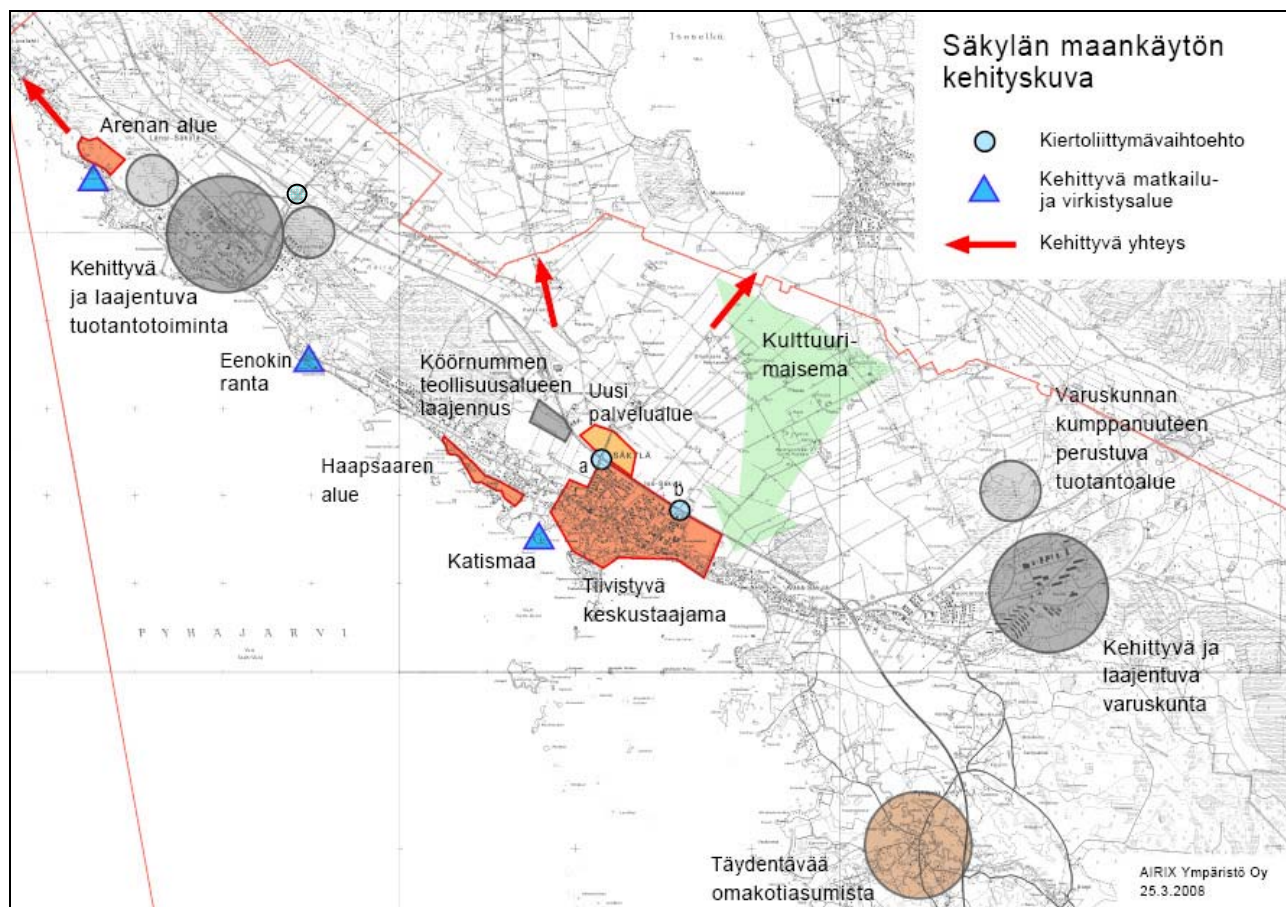
Muutamia alueen matkailuyrittäjiä on haastateltu seminaarin jälkeen. Tavoitteena on kerätä alueen matkailun kehittämiseksi ideoita, arvioida niitä ja pohtia maankäytöllisiä mahdollisuuksia matkailun edistämiseen.

4 VALITTU MALLI JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Rakennemallien vertailun pohjalta kunnan elinkeinoneuvottelulautakunta ja johtoryhmä tekivät esityksen strategian pohjaksi valittavasta rakennemallista. Käydyissä keskusteluissa rakennemallivaihtoehtoa 2 pidettiin riittävän realistisena, mutta samalla myös kehitysmuotoisena ja kasvupotentiaalia sisältävänä. Vaihtoehdossa 1 hyväksytään Säskylän väestörakenteen heikkeneminen ja yritystoiminnan taantuminen. Vaihtoehto 3 on puolestaan mm. investointien ja väestön kasvuodotusten suhteen epärealistinen ja mahdollisen taloudellisen taantuman kannalta haavoittuva.

Hankkeen ohjausryhmä esitti kokouksessaan 11.3.2008 vaihtoehdon 2 hyväksymistä Säskylän tulevan rakennemallin pohjaksi. Siihen otetaan elementtejä myös muista vaihtoehdoista.

Valittu rakennemalli – Säskylän maankäyttö1n kehityskuva täydentyy vielä mm. erilaisten lausuntojen ja käsittelyjen perusteella. Kehityskuvaan vaikuttaa merkittävästi myös päätetyn kuntaliitoksen toteutuminen.

Säskylän tulevan rakennemallin perustana on tiivistyvä sekä Säskyläntiehen ja Varpeenkujaan saakka **laajeneva keskustaajama**. **Uutta asumista** syntyy myös rannan suuntaisesti Haapsaaren alueelle. Pyhäjoen kyläalueelle rakennetaan täydentävää omakotiasumista. Kuntaliitoksen myötä asumisen kiinnostus Euran ja Säskylän välisellä ranta-alueella kasvaa ja ainakin Arenan alueella on syytä varautua asuintonttien kaavoittamiseen.

Yritystoiminnalle ja työpaikkojen syntymiselle valittu rakennemalli tarjoaa hyvät kasvumahdollisuudet. Iso-Vimman alueen teollisuustontit rakentuvat ja samoin rakennetaan Kõörnummen teollisuusalueen laajennus Säskyläntien varressa. Varuskunnan läheisyyteen syntyy uusi, puolustusvoimien kumppanuuteen perustuva yritystoiminnan alue, jonne voi sijoittua mm. huolto- ja logistiikka-alan yrityksiä.

Matkailua kehitetään voimakkaasti Säskylän Pyhäjärven ympärillä ja uudessa Euran kunnassa. Vahvoja matkailuteemoja ovat mm. vesistömatkailu ja kalastus, esihistoria ja retkeily, joihin kaikkiin liittyy runsaasti aktiviteetteja ja ohjelmalvelutoimintaa. Säskylässä matkailutoiminta keskitetään olemassa olevien yritysten lisäksi Arenan, Eenokinrannan ja Katismaan saaren alueille.

Liikenteen ja yhteyksien kehittämiseksi valittu rakennemalli tuo parannuksia liikenteen sujumisen ja liikenneturvallisuuden kannalta. Uuden kunnan sisäisiä yhteyksiä kehitetään mm. Euran ja Köyliön suuntiin. Säskyläntien liikenteen toivuutta ja liikenneturvallisuutta parannetaan rakentamalla keskustaajaman kohdalle kiertoliittymä, joko ns. ”Esson risteykseen” tai Pyhäjärventien jatkeeksi. Kiertoliittymän rakentaminen tarjoaa mahdollisuuden kehittää liittymän yhteyteen liikenne- ja muita palveluja sekä lisätä Säskylän houkuttelevuutta. Liittymäratkaisut toteutetaan niin, etteivät ne vaaranna arvokasta kulttuurimaisemaa. Rantatietä kehitetään sisäisenä ja matkailun kannalta tärkeänä reittinä.

5 STRATEGIA JA TOIMENPIDEOHJELMA

Alueiden käytön strategiassa kuvataan miten ja millä edellytyksillä päästään yhdessä valittuun, rakennemallissa kuvattuun tavoitetilanteeseen. Tärkeä osa strategiaa on toimenpideohjelma, jossa kuvataan asumiseen, elinkeinojen kehittämiseen, palveluihin, liikenteeseen sekä virkistykseen ja hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä. Osa toimenpiteistä voidaan toteuttaa tulevien kaavojen kautta, mutta tulevaan maankäytön kehittämiseen voidaan vaikuttaa myös esim. erilaisten kehityshankkeiden, investointipäätösten ja kuntatalouden kautta.

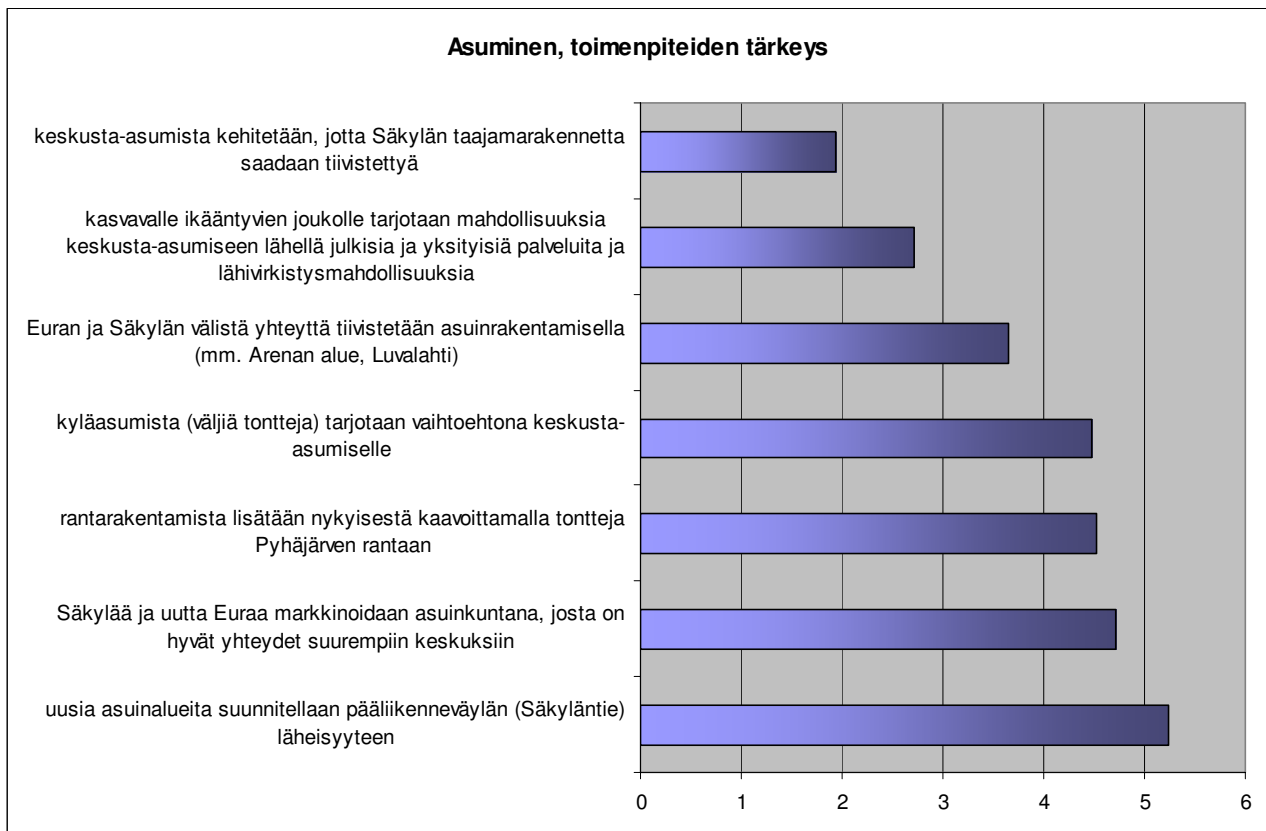
Säskylän maankäytön strategian pohjalta otetaan kantaa Satakunnan luonnosvaiheessa olevan maakuntakaavan sisältöön. Strategia ja sen toimenpideohjelmasa esitetyt painopistealueet tulee ottaa huomioon myös yhdistyvän kunnan kehittämistä koskevissa päätöksissä.

Toimenpide-ehdotuksia on koottu strategiaprosessin eri vaiheissa. Säskylän päätäjät ovat asettaneet aihealueittain toimenpiteitä tärkeysjärjestykseen sekä arvioineet toimenpiteiden toteuttamisen kustannuksia ja toteutettavuutta (tekninen ja toiminnallinen toteutettavuus). Tärkeimmiksi asetetut toimenpiteet tulisi toteuttaa kaavoituksessa ja muussa alueen kehittämisessä.

Toimenpide-ehdotuksia on käsitelty Säskylän elinkeinoneuvottelukunnan kokouksissa ja strategia-asiakirja hyväksytään Säskylän päätöksentekoaikoina.

Asuminen

Tavoitteet: *Positiivinen väestönkehitys, joka syntyy mm. tulomuuton kautta. Tulomuuttajia tavoitellaan mm. alueella pendelöivistä. Monipuolisten palvelujen ylläpitämiseksi asumista suunnataan keskustaajamaan ja sen läheisille ranta-alueille. Euran ja Säskylän keskustan välistä aluetta kehitetään houkuttelevana asuinalueena. Tavoitteena on kaavoittaa ja rakentaa eri elämäntilanteisiin sopivia asuinmahdollisuuksia kuten vuokra-asuntoja nuorille tulomuuttajille, väljiä omakotitontteja kyläympäristöistä lapsiperheille ja palveluasuntoja keskustasta ikääntyneille.*

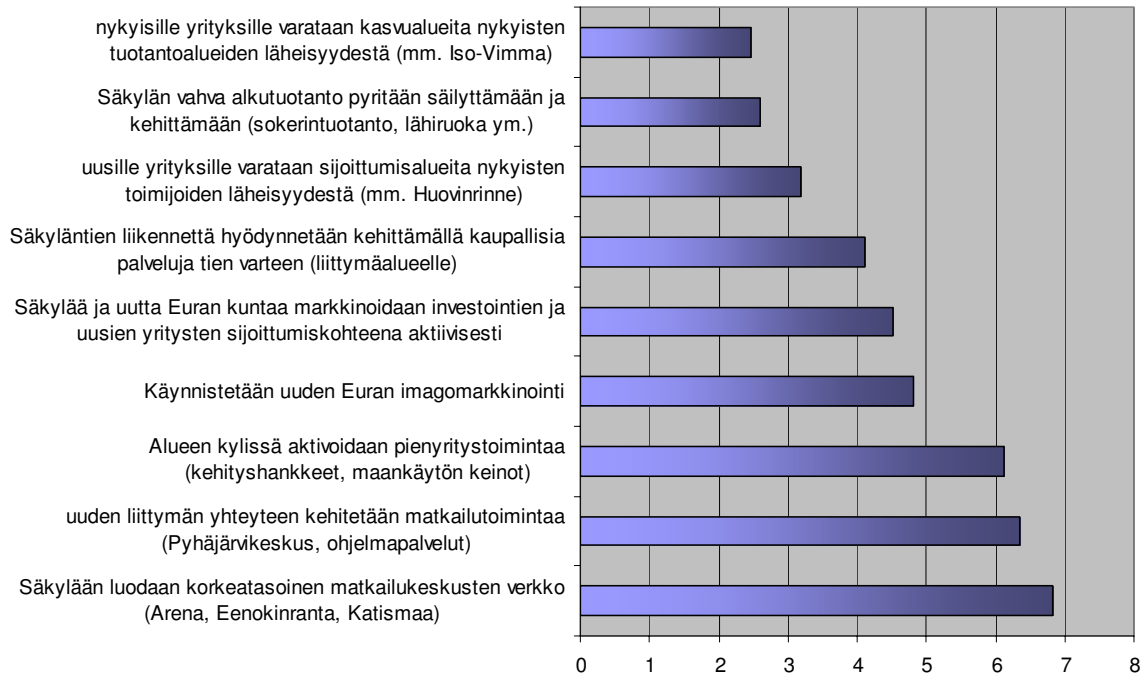
Asumiseen liittyvistä kehittämistoimenpiteistä Säkyän päättäjät arvioivat tärkeimmäksi keskusta-asumisen kehittämisen, johon valittua maankäyttömallia toteuttaen on hyvät edellytykset. Keskustan maankäyttöä tulee tiivistää ja lähelle palveluja rakentaa ikääntyneille kuntalaisille asuntoja. Myös Euran ja Säkyän välisen yhteyden tiivistämistä asuinrakentamisen avulla pitivät päättäjät tärkeinä.

Elinkeinot

Tavoitteet: Säkyän elinkeinoelämää pyritään kehittämään niin, että kunnassa tarjotaan hyvät kasvu- ja sijoittumismahdollisuudet yrityksille. Perinteisesti vahvoja toimialoja kuten elintarviketeollisuutta pyritään vahvistamaan. Samanaikaisesti haetaan uusia yrittämisen ja työllistymisen mahdollisuuksia mm. matkailusta. Puolustusvoimien toimintaa kehitetään ja laajenevan toiminnan yhteyteen luodaan mahdollisuuksia varuskunnan kasvusta hyötyväälle yritystoiminnalle.

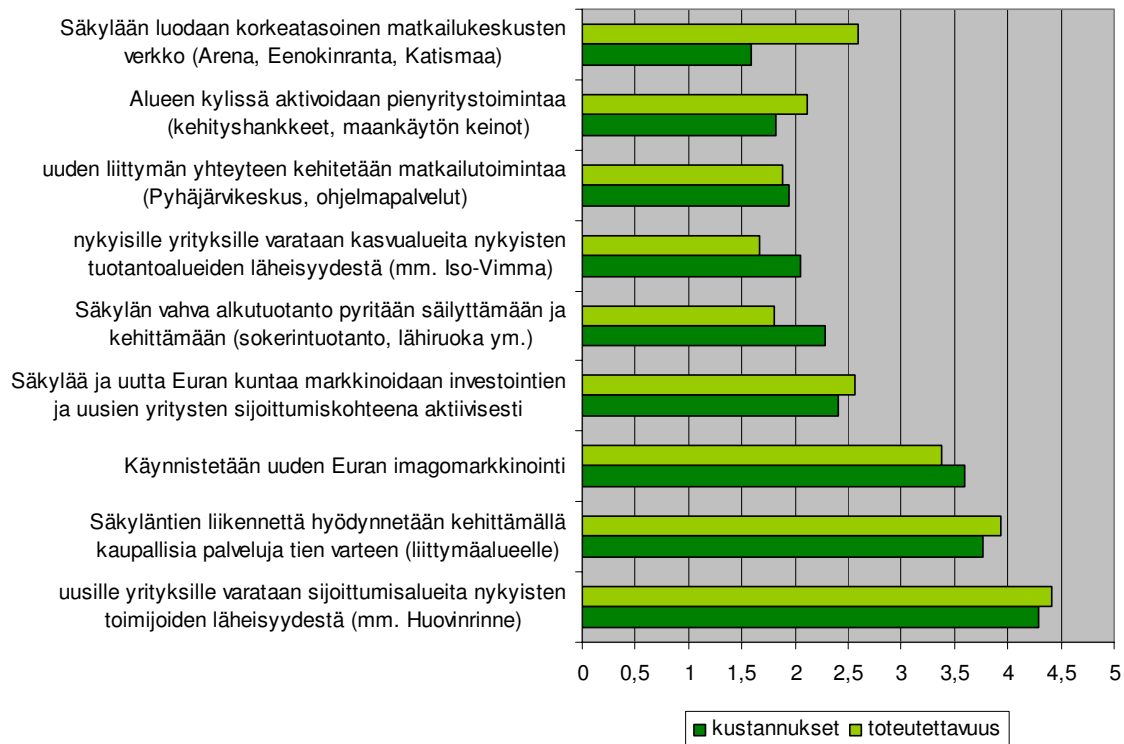

Elinkeinot, toimenpiteiden tärkeys

Esitetyistä toimenpiteistä tärkeimpinä päättäjät pitivät nykyisten yritysten kasvumahdollisuuksien varmistamista ja alkutuotannon (mm. sokerituotannon ja lähiruoan tuotannon) turvaamista. Säkylää halutaan kehittää myös uusien yritysten sijoittumispaikkana maankäytön keinoin.

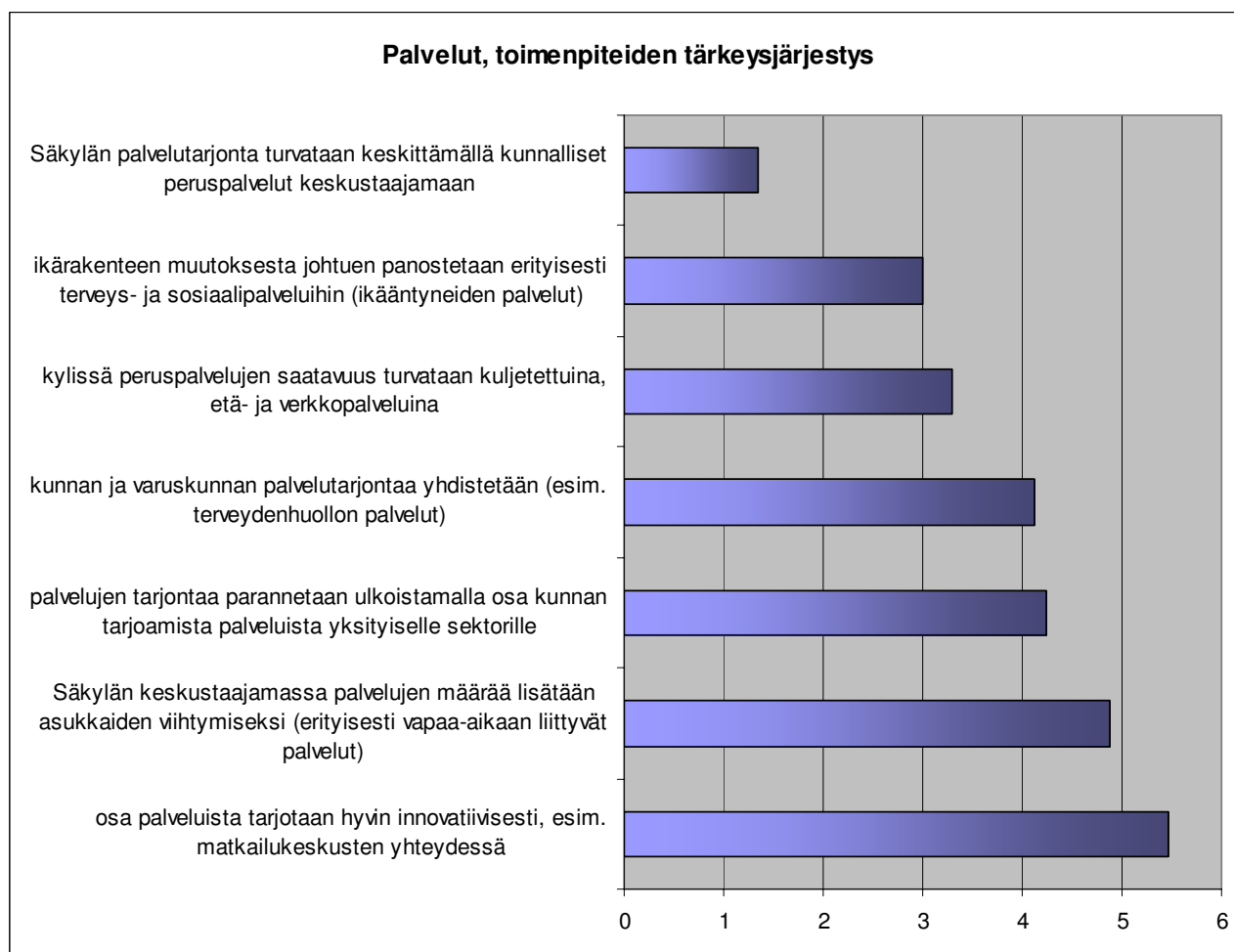
Elinkeinot, toimenpiteiden kustannukset ja toteutettavuus

Elinkeinoelämän kehittämistoimenpiteistä edullisimpina pidettiin matkailukeskusten ja niihin liittyvien palvelujen sekä kyliin sijoittuvan yritystoiminnan kehittämistä. Matkailun kehittäminen voi toisaalta olla hankala toteuttaa, jos vastuullisia toimijoita (kuten investoijia) ei ole tiedossa.

Palvelut

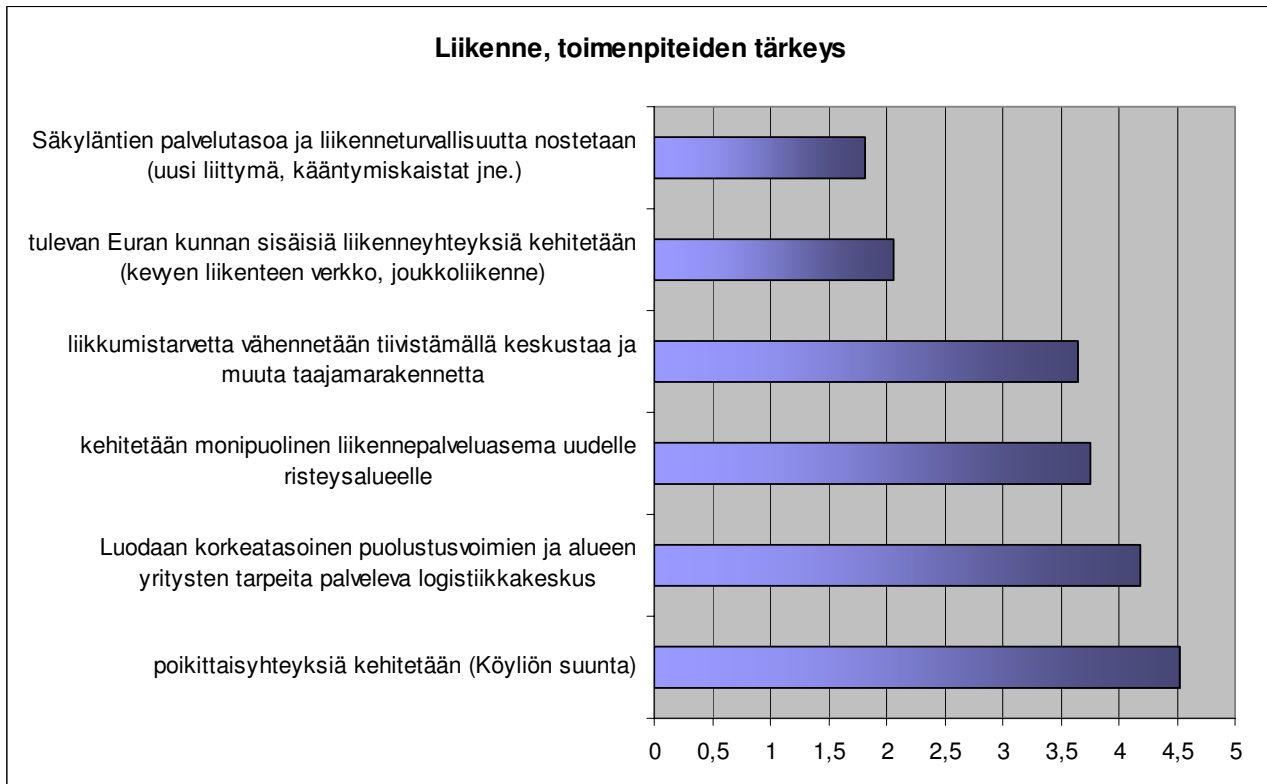
Tavoitteet: Turvata monipuolisen palvelutarjonnan säilyminen Säkylän keskustaajamassa ja peruspalvelujen saatavuus kaikkialla kunnassa. Kehittää kaupallisia palveluja ja matkailutarjontaa. Keskittää palveluja houkuttelevammiksi kokonaisuuksiksi mm. liittymien yhteyteen.

Kyselyyn vastanneet pitivät selvästi tärkeimpänä yksittäisenä toimenpiteenä kunnallisten peruspalvelujen keskittämistä keskustaajamaan. Näin vastaajien mielestä voidaan parhaiten tulevassa kunnassakin turvata monipuoliset ja kuntalaisia lähellä oleva palvelut. Säkylässä tulisi panostaa ikärakenteen muutoksesta johtuen erityisesti terveys- ja sosiaalipalveluihin. Palvelujen tarjonnassa haja-asutusalueille tulisi käyttää innovatiivisesti myös tekniikan tarjoamia mahdollisuuksia (esim. verkkopalveluja).

Liikenne

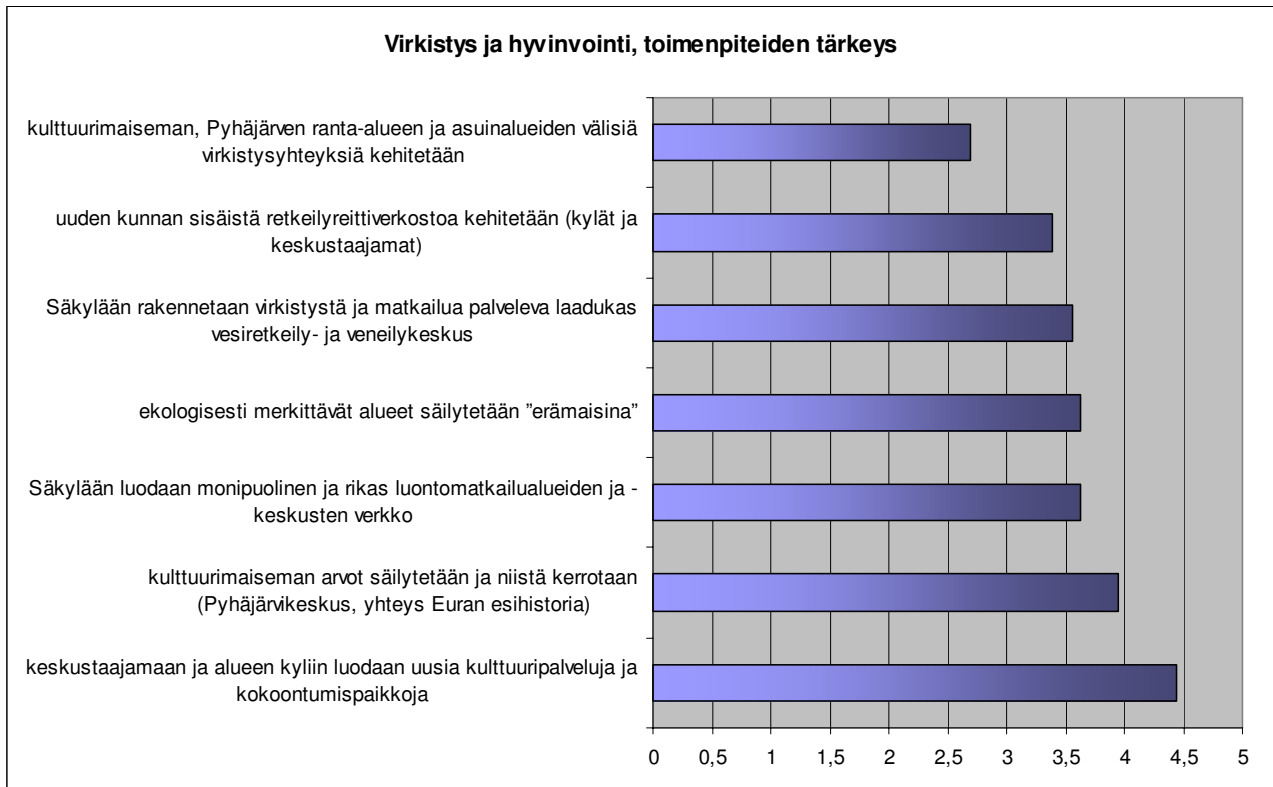
Tavoitteet: Säskyläntietä (Lieto-Eura maantie) kehitetään turvallisena ja toimivana pääliikenneyhteytenä. Säskyläntien varteen kehitetään uusia logistisia palveluja. Uuden kunnan sisäistä liikenneverkkoa kehitetään niin, että edellytykset joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen hyödyntämiseen paranevat. Liikkumistarvetta pyritään yleisesti vähentämään maankäytön keinoin.

Toimenpide-ehdotuksista Säskylän päättäjät arvioivat tärkeimmiksi Säskyläntien palvelutason ja liikenneturvallisuuksa kehittämisen sekä uuden kunnan sisäisen liikenneverkon kehittämisen. Keskustaajaman sisään-tuloihin Säskyläntieltä on tarpeen kehittää uusia liittymä-ratkaisuja, joista kiertoliittymät ovat turvallisimpia ja toimivimpia. Liittymien yhteyteen on myös mahdollista kehittää palveluja ja tuottannollista toimintaa.

Virkistys ja hyvinvointi

Tavoitteet: Kiinnittää erityistä huomiota asukkaiden viihtyvyyteen panostamalla virkistys- ja vapaa-ajan toimintoihin. Asuinalueiden viihtyisyyden lisäämiseksi alueella kehitetään virkistysmahdollisuuksia ja yhteyksiä ranta-alueille. Kulttuurimaiseman säilyminen turvataan ja sen arvot nostetaan esille Säskylän markkinoinnissa. Säskylän Pyhäjärveä kehitetään monipuolisena virkistysalueena ja matkailumahdollisuuksia tarjoavana luontokohteena.

Virkistysyhteyksien kehittäminen nähdään päättäjien arvostuksissa tärkeimpänä kehittämistoimenpiteenä. Uusia virkistysyhteyksiä toivotaan kehitettävän uuden kunnan sisällä ja matkailu- ja virkistäytymismahdollisuuksia parantaisi Säkylän Pyhjärven rantaan kehitettävä vesiretkeily- ja veneilykeskus.

Epävarmuustekijät ja riskit

Alueiden käytön tulevaan kehittymiseen ja rakennemallien toteutumiseen liittyy aina epävarmuustekijöitä ja riskejä, jotka tulee tiedostaa ja ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon. Osa tekijöistä on sellaisia, joihin voidaan vaikuttaa ja osa sellaisia, joiden toteutuminen riippuu muista, kuin paikallisista tekijöistä.

Maankäytön strategian toteutumisen merkittävin epävarmuustekijä on tavoitellun väestökasvun jääminen nykyiselle tasolle tai jopa vähenevän nykyisestä. Väestön lisäys ja erityisesti nuorten lapsiperheiden saanti Säkylään riippuu paljon taloudellisista suhdanteista, esimerkiksi työpaikkojen säilymisestä. Nykyisen kehityksen valossa väestönkasvun toteutuminen edellyttää sekä uusia investointeja että puolustusvoimien toiminnan jatkuvaa kehittymistä.

Liikenneyhteyksien kehittymiseen Säkylän kunnalla on rajalliset vaikutusmahdollisuudet. Nykyisen liikenneyhteyden säilyminen ei dramaattisesti vaikuttaisi tulevaan kehitykseen. Tärkeämpää on saada liikkeelle uuden liittymän ja siihen liittyvien palvelujen rakentaminen.

Säkylän asuinympäristöjen houkuttelevuus on pitkälti kiinni asuinympäristöjen, niiden maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymisestä. Rakentaminen tulee toteuttaa keskustaajamassa ja kyläalueilla niin, etteivät vetovoimaa lisäävät arvot häviä. Erityisen tärkeää on turvata koko alueelle vetovoimaisuutta lisäävän Säkylän Pyhjärven säilyminen puhtaana ja luonnontilaisena.

Yleinen taloudellinen kehitys ja kunnan resurssit toteuttaa tavoitteiden mukaisia toimenpiteitä ovat keskeisiä epävarmuustekijöitä. Kunnassa on tehtävä valintoja, sillä jonkin alueen kehittäminen merkitsee pienempiä resursseja muille alueille. Ennen muuta tulisi tukea luontaista kehitystä ja asumisen kysyntää. Uudessa kuntaorganisaatiossa on tärkeää saada kuuluville Säkylän toimijoiden tahtotila ja valinnat tulevan kehittämisen lähtökohtina.

Seuranta

Laaditun maankäytön strategian toteutumista tulee seurata jatkuvasti. Seurannassa keskeisiä indikaattoreita ovat väestönkasvu, työllisyyskehitys, rakentamisen määrä, investoinnit ja liikenteen kehittyminen. Väestön määrän kehityksen lisäksi tulee seurata väestön ikärakenteen kehitystä ja tarvittaessa sopeuttaa palvelurakennetta. Alueen suurten työnantajien ja muiden elinkeinoelämän edustajien tulee olla säännöllisesti mukana suunnitteluprosesseissa. Teollisuuden ja muiden yritysten tila- ja liikennetarpeet sekä niiden muutokset tulee huomioida.

Alueen maisemallisesti arvokkaiden ympäristöjen säilymistä tulee seurata uudisrakentamisen ja virkistystarpeiden lisääntyessä. Ekologisesti merkittävien alueiden säilymistä tulee valvoa. Myös alueen vesistöjen tilaa tulee tarkkailla virkistys- ja vapaa-ajankäytön lisääntyessä.

Seurannan toteuttamiseksi tulisi laatia seurantaohjelma, jossa valittujen indikaattorien perusteella arvioidaan tapahtunutta kehitystä ja tehdään tarvittavia korjaustoimenpiteitä.

Laadittu Säkylän maankäytön strategia voi toimia mallina ja pohjana tulevaisuudessa laadittavalle uuden kunnan maankäytön strategialle.